Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 134 (8624). ● 16 июль, 1985 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ — ДАВР ТАЛАБИ

13 июлда Тошкент область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секретарлари, қатор йирик корхона ва ташкилотлар партия комитетларининг секретарлари, халқ депутатлари, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларининг раислари, министр ўринбосарлари, республика давлат комитетлари ва идораларининг, область ижроия комитети, Тошкент шаҳар ижроия комитети бўлим ва бошқармаларининг, илмий ишлаб чиқариш ва ишлаб чиқариш бирлашмаларининг, колхозлар, совхозларнинг, илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтларининг, олий ўқув юртларининг раҳбарлари, олимлар, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, касаба союз ва комсомол ходимлари иштирок этдилар. Йиғилишда ижодкор зиёлилар, матбуот, телевидение ва радио вакиллари қатнашдилар.

Область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов «КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишланган кенгаш якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Докладни муҳокама қилишда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, В. И. Ленин номидаги Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг директори В. Н. Сигедин, Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. В. Березовский, Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси К. Х. Ёқуббоева, Оҳангарон районидаги «Ғаллақудуқ» совхозининг директори Г. П. Гриценко, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Механика ва зилзилабардош иншоотлар институтининг директори, Тошкент илмий марказининг раиси Т. Ж. Жўраев, В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводининг бош инженери Н. Т. Никокошев, Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг директори У. Н. Носиров, Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмасининг бош инженери Ю. З. Перельман, Тошкент Давлат университетининг ректори С. Х. Сирожиддинов, Чирчиқ шаҳар ижроия комитетининг раиси Н. Ф. Шарипов, «Главташкентстрой» 1-уйсозлик комбинати бетончилар бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Х. Орипов, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош инженери М. И. Шаинский иштирок этдилар.

Йиғилишда Тошкент область партия комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари қатнашдилар.

Йиғилишда муҳокама этилган масала юзасидан резолюция қабул қилинди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН КЕНГАШ ЯКУНЛАРИ ВА ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

Ўртоқ Т. А. АЛИМОВ доклади

Область партия ташкилотлари, меҳнат коллективлари ўз куч-ғайратларини КПСС Марказий Комитети апрель (1985 йил) Пленуми қарорларида, фан-техника тараққиёти масалалари бўйича КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев докладида олға сурилган муҳим, кенг кўламли вазифаларни бажаришга йўналтирмоқдалар.

Бу вазифалар экономикамизнинг ҳамма тармоқларини, социалистик жамиятимизни ривожлантиришнинг барча соҳаларини қамраб олади. Мамлакатимиз иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш, совет кишилари турмуш фаровонлигини ошириш кўп жиҳатдан бу вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга боғлиқ бўлади.

Партия фан-техника тараққиётини жадаллаштиришни халқ хўжалигини тубдан юксалтиришнинг асосий ва ягона тўғри йўли, деб ҳисобламоқда. КПСС Марказий Комитетидаги кенгашда таъкидлаб ўтилганидек, бу биринчи даражали аҳамиятга эга бўлган сиёсий, иқтисодий ва социал вазифадир. Уни турмушга татбиқ этиш — кечиктириб бўлмайдиган, умумпартиявий ва умумхалқ ишидир.

5 июлда бўлиб ўтган республика партия-хўжалик активи йиғилишида КПСС Марказий Комитети томонидан ишлаб чиқилган экономикани интенсивлаш стратегиясини амалга ошириш масалалари чуқур ва ҳар тарафлама муҳокама этилди, экономикани ривожлантиришда янги марраларни эгаллашга, республикадаги мавжуд юксак ривожланган илмий-техникавий потенциалдан иложи борича тўлароқ фойдаланишга қаратилган комплекс тадбирлар белгиланди.

Бу тадбирларни амалга оширишда пойтахт областининг партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари, коммунистлари, барча меҳнаткашлари муҳим роль ўйнашлари керак. Чунки областда асосий илмий кучлар марказлашган. Бу ерда 135 та илмий-тадқиқот институти ва олий ўқув юртлари, 280 та конструкторлик ва лойиҳа ташкилоти, 250 та лаборатория жойлашган. Уларда 20 минг нафардан кўпроқ ходим, шу жумладан 11 минг нафардан ортиқ фан доктори ва фан кандидати меҳнат қилаяпти.

Фан-техника тараққиётини белгилаб берувчи станоксозлик, приборсозлик, радиотехника, электрон, электр техника каби тармоқларга эга бўлган саноатимизда 408 та корхона ва бирлашма бор. Ўн биринчи беш йиллик бошидан бери ўтган даврда янги техникани жорий этиш бўйича 9 мингтадан кўпроқ тадбир амалга оширилди. 295 та цех ва ишлаб чиқариш комплекс механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди, 492 та поток, автомат ва комплекс-автомат линиялар жорий этилди. 2 мингтага яқин прогрессив технология ўзлаштирилди. Бу ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришни салкам 22 процентга кўпайтириш, саноатда меҳнат унумдорлигини 14 процентга ошириш имконини берди.

Бироқ, биз амалга оширилган ишларни апрель Пленумида, КПСС Марказий Комитетидаги кенгашда қўйилган вазифалар нуқтаи назаридан баҳолар эканмиз, экономикага, айниқса, фан-техника тараққиётига раҳбарлик қилишда ҳали жиддий камчилик ва нуқсонлар учраб турганлигини равшан кўрамиз. Бу ҳақда область партия комитетининг IV ва шундан кейинги пленумларида принципиаллик ва талабчанлик билан гап борди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Б. Усмонхўжаев республика партия-хўжалик активи йиғилишида қилган докладида ҳамма жойда салбий ҳодисаларга қарши авж олдириб юборилган кураш, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлашга қаратилган йўл экономикани ривожлантиришдаги кўрсаткичларни яхшилашга самарали таъсир қилди, деб уқтирди. Бироқ, ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳали давр талабига жавоб бермайди. Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг йиллик ўртача суръатлари мунтазам равишда камайиб кетмоқда. Бу йил ҳам ишлаб чиқариш ҳажми суръатлари камайяпти.

Амалда областдаги ҳар икки корхонадан биттаси маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш бўйича беш йиллик топшириғини уддалай олмаяпти. Айниқса, Бекобод, Чирчиқ, Оҳангарон шаҳарлари, Куйбишев райони саноатида катта қолоқликка йўл қўйилган.

Бунинг асосий сабабларидан бири шундан иборатки, область, шаҳар, район партия комитетлари, совет, хўжалик органлари экономикани интенсивлашга етарлича эътибор бермаяптилар. Экономикани ривожлантириш асосан экстенсив йўлдан борди. Областда фонд билан таъминланишнинг ўсиш суръатлари меҳнат унумдорлигини ошириш суръатларига қараганда 2—3 баравар илдамроқ кўпайди. Ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришнинг 60 процентдан кўпроғи янги қувватларни ишга тушириш ҳисобига олинди. Яна шуни таъкидлаш кераки, ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръатлари тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 2,5 бараварга камайди.

Асосий ишлаб чиқариш фондлари ва қувватларидан фойдаланиш билан боғлиқ муаммо кескинлигича қолмоқда. Қатор янги ва ишлаб турган ишлаб чиқаришлар узоқ вақтдан бери лойиҳа кўрсаткичлари даражасига чиқа олмаяпти. Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Ўзбекистон металлургия заводи ва айрим бошқа корхоналарда ишга туширилган янги қувватларнинг 50—60 процентидан фойдаланилмоқда, холос. Бунга бир мисол келтириш мумкин. Ўн биринчи беш йиллик бошидан бери областда тўқимачилик комбинатининг 5 та янги филиали ташкил этилди. Улар қурилишига 27 миллион сўм сарфланди. Ҳозир эса бу филиаллар қувватининг атиги учдан икки қисми даражасида ишлатилмоқда.

Таҳлил область корхоналарида механизациялашган ва автоматлаштирилган линияларнинг 60 процентга яқинигина лойиҳа қуввати даражасида ишлаётганлигини кўрсатмоқда. Ишламаётган дастгоҳлар ва бошқа машина-ускуналарнинг салмоғи 15—20 процентни ташкил этади. Бу айниқса «Чирчиксельмаш» ва «Ташкенткабель» заводларига тааллуқлидир. Уларда мавжуд станокларнинг 20 процентдан 30 процентигача мунтазам равишда ишламайди.

Шаҳар ва район партия комитетлари ишлаб чиқаришнинг ҳамма участкаларида юксак масъулият, ишчанлик ва тартибни қарор топтириш, кадрлар онги ва кайфиятида бутун чоралар билан ўзгариш ясаш, улар диққат-эътиборини мавжуд резервларни, ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг самарали формаларини қидириб топиш ва ишга солишга қаратиш учун ҳали ҳам чинакамига кураш олиб бормаяптилар. Ваҳоланки, ҳар бир корхонада бундай резервлар етарли. Илғор коллективлар эришганидек, биргина смена коэффициентини 1,5—1,6 га етказиш ҳисобига меҳнат унумдорлигини ками билан 20 процентга ошириш мумкин.

Хўжалик раҳбарларига иш жойларини аттестация қилиш мавжуд машина-ускуналардан янада оқилона фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини сезиларли даражада оширишда нақадар муҳим роль ўйнаши бир неча бор кўрсатилган эди. Областда иш жойларини аттестация қилиш беш йилдан буён амалга оширилмоқда. Бироқ, ана шу давр ичида фақат икки корхонада: «Тошкент трактор заводи» бирлашмаси ва «Ташсельмаш» заводидагина иш жойини комплекс аттестация

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1985 йил биринчи ярмидаги якунларини кўриб чиқди ҳамда йиллик планни ва умуман беш йилликни туғаллаш соҳасида партия, совет ва хўжалик органларининг вазифаларини белгилаб берди. Муҳокама чоғида шу нарса уқтириб ўтилдики, бу йилнинг биринчи ярмида экономикани ва аҳоли фаровонлигини янада ўстириш таъминланди. Халқ хўжалигини ривожлантиришда қиш фаслида йўл қўйилган қолоқлик бартараф этилмоқда. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми йилнинг биринчи ярмида 3,1 процент, шу жумладан иккинчи кварталда 4,2 процент кўпайди. Чорва қишлови умуман муваффақиятли туғалланди, қишлоқ хўжалигида кўкламги дала ишлари ўз вақтида ўтказилди. Темир йўл транспортидаги ишларнинг аҳволи яхшиланмоқда.

Шу билан бирга халқ хўжалигининг айрим тармоқлари йиллик план-топшириқларини сўзсиз бажаришни таъминлайдиган суръатлар даражасига етиб олмаганлиги мажлисда таъкидлаб ўтилди. СССР Нефть саноати министрлиги, Қора металлургия министрлиги, Минерал ўғит ишлаб чиқариш министрлиги, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги Ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлиги ҳамда бошқа бир қанча министрликлар маҳсулот реализация қилиш планларини бажармадилар . Бир қанча бирлашма ва корхоналар шартномадаги мажбуриятларга ҳамон риоя қилмаяптилар. Қурувчилар ишлаб чиқариш қувватларини ва социал-маиший объектларни тўла ҳажмда ишга туширишни таъминламадилар. Чакана товар обороти плани бажарилмади, бир қанча районларда аҳолининг молларга ва хизматларга бўлган талаб-эҳтиёжлари тўла-тўкис қондирилмаяпти.

Масалани муҳокама қилиш чоғида ишлаб чиқариш самарадорлиги етарли равишда ўсмаётганлиги, хўжалик интенсив ривожланиш йўлига суст ўтказилаётганлиги планни бажаришда орқада қолишнинг бош сабаби эканлиги уқтириб ўтилди. Министрликлар, идоралар, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, бирлашма ва корхоналарнинг раҳбарлари, барча меҳнат коллективлари олдига 1985 йилнинг олти ойи планининг бажарилиш якунларини, йўл қўйилган қолоқлик сабабларини синчиклаб таҳлил қилиш асосида йилнинг иккинчи ярмида ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш тадбирларини амалга ошириш вазифаси қўйилди. Вақтни бой бермай камчиликларни тугатиш соҳасидаги ишни кучайтириш, 1985 йилги план ва социалистик мажбуриятларни бажариш учун ҳамма ишни қилиш, ўн иккинчи беш йилликни муваффақиятли бошлаш учун мустаҳкам негиз яратиш зарурлиги таъкидланди.

Сиёсий бюро хўжалик юритишнинг янги методларини янада ривожлантириш ҳамда уларнинг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга таъсирини кучайтириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарининг ҳуқуқларини кенгайтириш, уларнинг масъулиятини кучайтириш юзасидан иқтисодий эксперимент ўтказилиши натижасида меҳнат коллективларининг иши яхшиланганлиги қайд этилди.

1984 йилда иқтисодий экспериментда қатнашаётган министрликларнинг корхоналари ишлаб чиқариш ҳажми, меҳнат унумдорлигини ўстириш, фойда олиш, таннархни камайтириш, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган топшириқларни ошириб бажардилар. Ишлаб чиқаришнинг бутун ўсишига ходимлар сонини кўпайтирмай, бир қанча ҳолларда эса уларни камайтириб эришилди. Халқ хўжалигини бошқаришнинг мунтазам системасини вужудга келтириш йўлида муҳим қадам қўйилди.

Шу масала юзасидан КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети қабул қилган қарорда КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель ва июль Пленумлари қарорларига, КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалалари юзасидан ўтказилган кенгашда берилган йўл-йўриқларга мувофиқ хўжалик механизмини янада такомиллаштириш йўллари белгиланди. Меҳнат коллективларининг, халқ хўжалиги барча бўғинларининг ишлаб чиқариш самарадорлигини ва техникавий даражасини, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини оширишдан манфаатдорлигини янада кучайтириш кўзда тутилади. Корхоналарнинг ишлаб чиқаришни ривожлантириш, социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фондларидан фойдаланишдаги имкониятлари анча ортади. 1986 йилнинг бошларидан хўжалик юритишнинг янги шароитларига ўтказиладиган министрликларнинг рўйхати кенгайтирилди. Партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари олдига хўжалик юритишнинг янги форма ва методларини практикага актив жорий қилишга, ҳамма жойда хўжалик ҳисобини мустаҳкамлашга, ишлаб чиқаришни бошқаришни яхшилашга қаратилган ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириш вазифаси қўйилди.

Сиёсий бюро Байкал-Амур темир йўл магистрали қурилишини давом эттириш тадбирлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг шу масала юзасидан қабул қилган қарорида ўн иккинчи беш йилликда бутун магистрални доимий ишлатиш учун топширишни, БАМ зонасида зарур соғлиқни сақлаш, маориф, савдо ва маданий-маиший объектларга эга бўлган шаҳарлар ва посёлкаларни қуриб битказиш, шу тариқа Сибирь ва Узоқ Шарқнинг янги районларини саноат жиҳатидан ўзлаштиришни жадаллаштириш учун шароит яратишни таъминлайдиган конкрет тадбирлар белгиланди.

Вино-арақ маҳсулотлари ишлаб чиқаришни қисқартириш муносабати билан мева, резавор мева ва узумдан оқилона фойдаланиш тадбирлари кўриб чиқилди. Виночилик ва спирт саноатининг бир қанча корхоналарини харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқаришга кўчириш, мева, резавор мева ва узумни аҳолига янги узилган ҳолида сотишни кўпайтириш белгиланди.

Сиёсий бюро ўртоқ М. С. Горбачевнинг расмий дўстлик визити билан СССРга келган ЮСФР Иттифоқ Ижроия вечеси раиси М. Планинц билан суҳбати, шунингдек Н. А. Тихоновнинг у билан ўтказган музокаралари якунларини муҳокама қилди. Бу учрашувлар СССР билан ЮСФР ўртасидаги дўстона муносабатларнинг ўзгармаслигини, иккала томон ҳамма соҳалардаги ҳамкорликни қўшма ҳужжатларда ишлаб чиқилган принциплар асосида ривожлантиришга интилаётганлигини янада тасдиқлаганлигини қайд этилди. Бўлиб ўтган фикрлашувлар ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемалари хусусида СССР билан ЮСФР нинг позицияларини яқинлигини ёки ўхшашлигини кўрсатди, бу эса иккала мамлакатнинг халқаро вазиятни соғломлаштириш учун курашдаги, ҳамжиҳатлик ва ишончни мустаҳкамлашдаги ўзаро алоқаларини кенгайтиришга ёрдам беради.

Сиёсий бюро ўртоқ Э. А. Шеварднадзе билан Венгрия Халқ Республикаси ташқи ишлар министри П. Варконининг Москвада бўлиб ўтган музокаралари якунларини маъқуллади.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси партия, давлат ва хўжалик қурилишининг бошқа бир қанча масалалари юзасидан ҳам қарорлар қабул қилди.

М. С. Горбачев дам олиш учун жўнаб кетди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев дам олиш учун 13 июль куни Москвадан жўнаб кетди.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ ЯНГИ УЧАСТКАСИ ҚУРИЛИШИНИНГ АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ҚАТНАШЧИЛАРИНИ СССРНИНГ ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН

МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

В. И. Ленин номидаги Тошкент метрополитени янги участкаси қурилишида эришган муваффақиятлари учун қуйидагилар **мукофотлансин:**

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Вишеславцев Станислав Владимирович — «Ташметрострой» трестининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси комплекс бригадаси бошлиғи.

Ғаниев Малик — «Ташметрострой» трести автобазасининг автомобиль ҳайдовчиси.

Громакова Валентина Павловна — «Ташметрострой» трести 2-тоннель отрядининг кран машинисти.

Исломов Ниғмон — Ўзбекистон ССР Госснабининг металл маҳсулотлар етказиб берувчи Тошкент корхонаси кран машинисти.

Куликов Юрий Григорьевич — «Ташметрострой» трести механизациялаш бошқармасининг токари.

Ростовцев Лев Аркадьевич — Ўзбекистон ССР Госпланн бўлимининг бошлиғи.

Семенов Валерий Павлович — «Ташметрострой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси бош механиги.

Собчинский Анатолий Никитович — «Ташметрострой» трестининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси монтажчи-слесари.

Соковиков Василий Степанович — «Ташметрострой» трести автобазасининг автомобиль ҳайдовчиси.

Усеинов Айдер — «Ташметрострой» трести механизациялаш бошқармасининг кран машинисти.

[Боши газетанинг ўтган сонида].

(Давоми 3-бетда)

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШГА—ДОИМИЙ ЭЪТИБОР

СУРЪАТНИ ОШИРИНГ

ОБЛАСТИМИЗ ХЎЖАЛИКЛАРИДА ЧОРВА ҚИШЛОВИ УЧУН ОЗУҚА ЖАМҒАРИШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

- 10 КУНДА—10 ПРОЦЕНТ
- ҲОЗИРГИ ФУРСАТ ҒАНИМАТ, УНИ ҚЎЛДАН БОЙ БЕРМАНГ!
- 25 КУНДА БИР МАРТА ЎРИЛМОҚДА
- ШАРОИТ БИР ХИЛ, КЎРСАТКИЧЛАР ҲАР ХИЛ

МУТАХАССИС ШАРҲЛАЙДИ

ЕМ-ХАШАК — чорвачиликнинг асоси. Уни кўпайтирмасдан туриб чорвачиликни жадал ривожлантириб бўлмайди. Бугунги кунда ҳар бир хўжалик ўз эҳтиёжи учун етарли миқдорда озуқа тайёрлашга эришиши бу борадаги энг муҳим вазифалардан биридир. Хўш, областимиз хўжаликларида ем-хашак тайёрлаш қандай бораяпти?

Аввало шуни таъкидлаш кераки, озуқакорларимиз ем-хашак жамғаришни ҳар йилгидан 10 —15 кун кеч бошладилар. Бу улардан барча ички имкониятларни, техника, ишчи кучларини тўла сафарбар этишни ва ем-хашак ўрим-йиғимини тезлаштиришни талаб қилмоқда. Кўпгина колхоз-совхозларда иш ана шундай ташкил этилиб, мўлжалдаги натижаларга эришилмоқда. Умуман шу кунгача область бўйича 349,1 минг тоннадан ортиқ дағал хашак тайёрланди. Бу йиллик планнинг 53,8 процентини ташкил этади. Сенаж бостириш 131 процентга бажарилди.

Илғор хўжаликлар, айниқса, бедани сифатли парвариш қилиб ўз вақтида ўришга асосий эътиборни қаратмоқдалар. Улар бедани гуллаш олдидан қисқа муддатда ўриб-йиғиб олиш билан биргаликда дарҳол минерал ўғитлар билан озиқлантириб, ҳар 10—15 кунда суғормоқдалар. Шу ҳисобга ўтган ўн кунликда Орджоникидзе, Пискент, Чиноз, Бўстонлиқ, Бекобод, Оҳангарон районларида ем-хашак тайёрлашда кескин силжишга эришилди.

Бу районларда ҳозиргача ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча кўп ем-хашак жамғариб қўйилди. Биргина Паркент районида 10 кунда йиллик планнинг 10 проценти миқдорида дағал хашак тайёрланганлиги қувонарлидир.

Лекин областдаги ҳамма жойда ҳам ем-хашак жамғариш кўнгилдагидек бораяпти деб бўлмайди. Энг ачинарлиси шундаки, ер шароити, имконияти бир хил бўлган икки хўжаликда озуқа етиштириш икки хил бўлаётир. Масалан, Пискент районидаги Охунбобоев номли колхозда дағал хашак тайёрлаш йиллик плани 91 процентга бажарилган ҳолда «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозида эндигина 25,1 процент, Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз заводида 102,3 процентга бажарилган бўлса, Калинин номли совхозда 23,5 процент, Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхозда йиллик план 77,5 процентга етган бўлса, шу райондаги Карл Маркс номли колхозда эндигина 35 процент миқдорида дағал хашак тайёрланди холос. Шунингдек, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозида, Калинин районидаги «Партия XX съезди», Бекобод районидаги «Коммунизм», Бўстонлиқ районидаги Калинин номли колхозларда ҳам дағал озуқа тайёрлаш ниҳоятда сусткашлик билан олиб борилмоқда. Чиноз районидаги «Олмазор» совхозида аҳвол жуда ачинарли. Бу ерда эндигина йиллик планнинг 17 проценти миқдорида ем-хашак тайёрланди. Ваҳоланки, бу хўжаликка қўшни «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумида салкам 11,5 минг тонна дағал озуқа жамғарилди. Бу йиллик планнинг 98 процентига тенгдир.

Бир неча марта дағал хашак тайёрлашда сусткашликка йўл қўйилаётгани муҳокама қилинган бўлишига қарамай Коммунистик райони хўжаликларида ҳамон ўзибўларчилик, масъулиятсизлик ҳукм сурмоқда. Ахир район бўйича эндигина 26,3 процент миқдорида дағал хашак тайёрланганлигини қандай баҳолаш мумкин! Ушбу райондаги «Ўзбекистон», Свердлов номли, «Политотдел», Карл Маркс номли колхозлар ем-хашак тайёрлашда тескари «рекорд» қўймоқдалар. Уларда шу кунгача 15-16 процент миқдорида дағал хашак жамғарилди холос. Агар область бўйича ҳар бош қорамол ҳисобига шу кунгача ўртача 2 тоннадан дағал хашак етиштирилган бўлса, Коммунистик районида бу рақам 1 тоннани ташкил этмоқда. Бошқача қилиб айтганда районда бир қорамолга область кўрсаткичидан икки баравар кам озуқа тайёрланган.

Бу қолоқликнинг сабаблари аниқ. Улар ўтган йилги сабоқлардан тегишли хулоса чиқариб олмаяптилар. Ҳамон беда парваришига, ўрим-йиғимига ёмон эътибор берилмоқда. Натижада бедазорлар сувсиз қолиб кетмоқда, ўрим-йиғим ниҳоятда кеч ўтказилмоқда. Энг ачинарлиси шундаки, муддати ўтказиб ўрилган бедадан тайёрланган пичаннинг сифати ҳам паст бўлаётир. Агар 6—7 кун ўтказиб ўрилган бедада 20 процентгача озуқа бирлиги йўқотилишини ҳисобга олсак, ушбу хўжаликларда жуда катта миқдорда ем-хашак бой берилмоқда.

Илғор районлар, хўжаликлар беданинг учинчи ўримини туғаллашмоқда. Ҳосилдорлик гектар бошига 30—35 центнерни ташкил этаётир. Ҳали ҳам кеч эмас. Юқоридаги колхоз-совхозларнинг озуқакорлари илғорлар тажрибасини қўлланиб иш юритиб ем-хашак тайёрлаш суръатини оширишлари лозим. Ҳозир биринчи навбатда озуқа етиштириш бригадалари аъзоларига унумли меҳнат қилишлари учун барча имкониятларни яратиб бериш керак. Шунингдек, ишчи кучларини кескин кўпайтириш талаб қилинади. Дағал хашак тайёрлашда ишлатилаётган техниканинг жуда кўпи арзимаган сабабларга кўра бекор туриб қолмоқда. Бунга чек қўйиш керак.

Тоғли районларда табиий пичан жамғариш чўзилиб кетмоқда. Ҳар кун ғанимат. Биз қанчалик табиий ўтўланларни тез ўриб олсак, улардан шунча кўп қорамоллар учун витаминга бой емиш тайёрланишини унутмайлик. Бедазорлар парваришини янада кучайтириш керак. Уларни ҳар 25 кунда бир марта ўришга эришайлик. Бунинг учун ўримдан кейин уларни мунтазам минерал ўғитлар билан озиқлантириб, камида икки марта суғориш лозим.

«Госкомсельхозтехника»нинг районлардаги бирлашмалари, «Сельхозхимия» бирлашмалари ходимлари ҳам озуқакорларни етарли миқдорда минерал ўғитлар билан таъминлашлари, мавжуд техника ремонтини ўз муддатида ўтказиш учун амалий ёрдам беришлари жуда муҳимдир.

Озуқа етиштиришда ҳал қилувчи кунлар ўтиб бормоқда. Айни пайтда ҳар бир районда, хўжаликда ички имкониятларни тўлиқ ишга солиб қишлов учун етарли миқдорда мўл ва сифатли ем-хашак тайёрлашга эришиш шу куннинг бош вазифасидир.

А. КИПОРЕНКО,
Тошкент область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

«Халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун. СССР ташқи сиёсатининг ҳужжатлари. 1968 йил» томининг биринчи китоби босилиб чиқди. СССР Ташқи ишлар министрлиги тайёрлаган китоб январдан июнгача бўлган даврни ўз ичига олади.

Китоб материаллари КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукумати ленинча тинчликсевар ташқи сиёсий йўлни изчиллик билан муттасил ўтказиб келганликларидан, СССРнинг ва қардош социалистик мамлакатларнинг ўз ўрталаридаги ҳамкорликни ҳар томонлама ривожлантириш ва такомиллаштириш соҳасидаги интенсив куч-ғайратларидан далолат беради. Бу материаллар Совет Иттифоқининг капиталистик давлатлар билан икки томонлама алоқаларни ривожлантиришга интилишини кўрсатади.

Китобни сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН КЕНГАШ ЯКУНЛАРИ ВА ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

(Боши 1-бетда).

қилиш тугалланди. Бу тадбир коллективларга қандай самара келтирди? «Ташсельмаш» заводида иш жойи аттестациядан ўтказилган участкаларда меҳнат унумдорлиги 3,5 процентга ортди. «Тошкент трактор заводи» бирлашмасида аттестация ҳисобига шартли эмас, балки штатли ходимлардан 620 киши қисқартирилди. Эскириб қолган 218 та машина-ускуна ишлаб чиқаришдан олиб ташланди. Бу меҳнат ресурсларини самаралироқ тақсимлаш ҳамда янги машина-ускуналар смена коэффициентини 1,65 га етказиш имконини берди. Бу бизда кам сарф билан юксакроқ марраларни эгаллаш учун ҳамма имкониятлар мавжудлигига ишонарли мисол бўла олмайдими? Лекин мастерлар, цех бошлиқлари, қолаверса, кўпгина корхоналарнинг раҳбарлари ҳам мавжуд имкониятлардан тўлиқ фойдаланиш учун етарлича куч-ғайрат сарфламаяптилар. «Узбексельмаш» ва «Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаларида, Олмалиқдаги маиший химия, Октябрь революцияси номидаги тепловоз-ремонт заводларида иш жойини аттестациядан ўтказиш суст олиб борилмоқда. Электр техника, бинокорлик материаллари саноати ва айрим бошқа тармоқларга қарашли корхоналарнинг раҳбарлари бу ишга киришганлари ҳам йўқ, қизиқаётганлари ҳам йўқ.

Хўжалик раҳбарларининг, айниқса, бошқарувнинг олий бўғинидаги хўжалик раҳбарларининг ишлаб чиқариш самарадорлигига катта таъсир кўрсатадиган омил — меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасини жорий этишга бўлган консерватизми қийинчилик билан енгиб ўтилмоқда. Бунинг оқибатида саноатда ишчиларнинг 70 процентдан кўпроғини қамраб олган 15 мингта бригададан фақат ярмигина ягона наряд асосида ишлаяпти. Бу бригадаларнинг атиги 16 процентидагина хўжалик ҳисоби системаси ва меҳнатда иштирок этиш коэффициентини белгилаш жорий этилган.

Қувватлар, дастгоҳлар, машина-ускуналардан самарали фойдаланиш учун кураш муҳим халқ хўжалик вазифасидир. Бизнинг олға қараб ҳаракатимиз кўп жиҳатдан бу вазифанинг муваффақиятли бажарилишига боғлиқдир. Шунинг учун биз мунтазам равишда, ҳар кун, ойдан ойга ўсиш суръатларини жадаллаштиришимиз керак. Янги техника ва илғор технологияни жорий этиш бу мақсадга эришишнинг асосий шартидир.

Бироқ, кўпгина корхоналарнинг раҳбарлари оғизда янги техникани жорий этишни қўллаб-қувватласалар-да, амалда бу иш билан чуқур ва жиддий шуғулланишмайди. Тошкент экскаватор заводи, «Ташхимсельмаш», «Средазэлектроаппарат», «Средазкабель» ва «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаларида янги техникани жорий этиш бўйича планлар атиги 70—75 процент бажарилмоқда. Оқибатда бу ерда қўл меҳнати салмоғи амалда камаймаяпти. Ҳатто асосий ишлаб чиқаришда ҳам механизациялаш даражаси бор-йўғи 60 процентни ташкил этади, холос. Қўшимча ишлаб чиқаришда эса бу кўрсаткич янада паст.

Умуман, оғир саноат корхоналарида қўл меҳнати салмоғи салкам 40 процентга етади. Ҳатто электрон, электр техника саноатида ҳам автомат линияларда ишларнинг тўртдан бир қисми қўлда бажарилляпти.

Шу муносабат билан биз раҳбарларнинг саноат корхоналарини реконструкциялаш ва модернизациялашга муносабатларини тубдан ўзгартириш тўғрисидаги масалани партиявий принципиаллик билан кескин қилиб қўйишимиз зарур. Ўртоқ М. С. Горбачев фан-техника тараққиёти бўйича кенгашда қилган докладида таъкидлаб ўтганидек, асосий эътибор ана шунга қаратилиши керак. Бироқ, биз янги қурилишларга мойиллик инерциясини бартараф эта олмаяпмиз. Беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида область экономикасини ривожлантириш учун ажратилган 4,3 миллиард сўм капитал маблағдан реконструкциялаш ва техник жиҳатдан қайта қуроллантириш учун атиги 1,4 миллиард сўм ажратилди. Бунинг камлиги шубҳасиз. Аммо юқорида таъкидланганидек, ана шу оз маблағ ҳам ўз вақтида ўзлаштирилмаяпти. Бунинг оқибатида ҳозир область корхоналаридаги 28 мингта дастгоҳ ва механизмдан 10 мингтасидан кўпроғи эскириб қолган. Улар 15—20 йилдан ва ундан ҳам кўпроқ вақтдан буён ишлатилмоқда, унуми паст, сифати ёмон.

Яқинда область партия комитети областдаги пойабзал ва мебель корхоналари фаолиятини таҳлил қилиб чиқиб, раҳбарлар техника сиёсатига нотўғри муносабатда бўлганликлари учун уларни партиявий жавобгарликка тортди. Пойабзал фабрикаларида технологик машина-ускуналардан 40 проценти эскириб қолганлиги маълум бўлди. Мебель ишлаб чиқаришини қайта қуроллантириш эса ихтисослаштириш планлари билан боғлиқ ҳолда олиб борилмаяпти. Бу корхоналарда асосан қўл кучи билан бошқариладиган дастгоҳлар ўрнатилган. Ушбу корхоналарда шундай аҳвол рўй беришига Янгийўл ва Олмалиқ шаҳар партия комитетлари, Фрунзе, Чилонзор, Сергели район партия комитетлари айбдордирлар. Улар корхона ва бирлашмалар раҳбарлари, планлаштириш органларининг ишлаб чиқаришдан иложи бўлган ҳамма нарсани сиқиб олиш, аммо уни ривожлантириш учун маблағ сарфламасликдан иборат нотўғри позицияларига тоқат қилиб келганлар.

Ишлаб чиқариш фондларининг эскириши капитал ремонт ҳаражатларининг ҳаддан ташқари кўпайиб кетишига, кўп моддий ва ишчи ресурсларини бунга жалб этишга олиб келади.

Реконструкциялаш ва техник жиҳатдан қайта қуроллантириш масалалари мутаносиб тарзда ҳал қилинаётгани ҳақида кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Буни «Тошкент трактор заводи» бирлашмаси, Чирчиқ трансформатор заводи, В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси мисолида кўриш мумкин.

Бироқ, асосий эътиборни фақат янги қурилишга қаратишдан иборат эскича хўжалик юритиш услубидан ҳамма ҳам қатъийлик билан воз кечаётгани йўқ. Реконструкциялаш ва техника жиҳатдан қайта қуроллантириш масалалари комплекс ҳал қилинмаслигига, ишлаб чиқариш самарадорлиги, меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот сифатининг даражаси билан боғлиқ муҳим бўғинлар ёддан чиқариб қўйилишига ҳам талайгина мисоллар бор.

Область партия комитетининг саноат, енгил саноат ва халқ истеъмоли моллари бўлимлари, шаҳар ва район партия комитетлари, хўжалик раҳбарлари, планлаштирувчи органлар корхоналарни қайта қуроллантириш бўйича олдинда турган ишлар моҳиятини чуқур тушуниб етишлари, 1986 йил ва ўн иккинчи беш йиллик жорий ҳамда перспектив планларини тузишда партия талабларига биноан капитал маблағларнинг камида 50 процентини техника жиҳатдан қайта қуроллантириш ва реконструкциялашга ажратишни таъминлашлари керак. Бунда фақат ишлаб чиқаришни янгилаш билан чегараланиб қолмасдан реконструкциялашнинг энг юксак иқтисодий самара беришига эришиш лозим. Афсуски, худди ана шу талаб ҳамиша ҳам эътиборда бўлмайди. Олмалиқ кон-металлургия комбинатида ўн биринчи беш йилликда умумий капитал маблағларининг салкам 40 проценти реконструкциялаш ва техника жиҳатдан қайта қуроллантириш мақсадлари учун ўзлаштирилмоқда. Бунинг натижасида фонд билан таъминланиш 30 процентга ортади. Аммо меҳнат унумдорлиги 1,2 процентга кўпаяди, холос. Шунингдек, фонд самарадорлиги ҳам камаяди. Комбинат партия комитети, корхона директори ўртоқ Сигедин бундан тегишли хулоса чиқариши зарур.

Ишлаб чиқаришга юксак самарали машина-ускуналар микропроцессорлар ва робот техникасини жорий этиш асосида уни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш масаласига бир ёқлама, системасиз ёндашишга қатъият билан барҳам бериш зарур. Ҳозирги кунда область корхоналарида 1400 та программа билан бошқариладиган станок, 70 та робот бор. Лекин бундай техника воситаларининг 80 процентидан кўпроғи атиги 3—4 корхонада марказлашган.

Партия, совет, хўжалик органлари келгусида автомат линиялар, автомат ва ярим автомат, рақамли программа билан бошқариладиган станоклар, робот техникаси комплекслари, эпчил системалар, қўл кучи ишлатилмайдиган технология ва бошқа техника янгиликларини жорий этиш бўйича планларни тузишни қатъий назоратлари остига олишлари керак. Бу соҳада ҳозир қишлоқ хўжалик машинасозлик корхоналари актив иш олиб бормоқдалар. Рақамли программа билан бошқариладиган 500 та станок, 500 та робот ва робот техникаси комплекси, 50 та автомат линия, 10 та эпчил системани жорий қилишни режаламоқдалар.

Техника сиёсатининг асосий йўналишидаги бу иш ҳамма жойда кучайтирилиши зарур. Уни амалга оширишда илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари актив роль ўйнашга даъват этилгандирлар. Уларда энг яхши мутахассислар марказлашган. Бу кадрлар эпчил ишлаб чиқариш ва технологияларни, роботлаштирилган комплексларни, микропроцессор қурилмаларини яратиш ва жорий этиш масъулиятини тўла-тўкис ўз зиммаларига олишлари лозим. Бироқ, областда жойлашган 6 та илмий ишлаб чиқариш бирлашмасидан фақат «Технолог» бирлашмасигина илғор технология ва янгиликларни тармоққа жорий қилиш ишига актив киришган, холос.

Область партия ташкилоти олдида техника тараққиётини жадаллаштириш ҳамда экономикани интенсивлаштириш соҳасида турган вазифалар орасида ресурсларни тежайдиган технологияни жорий этиш, барча хом ашё ва материаллардан оқилона, комплекс фойдаланиш биринчи даражали аҳамиятга эгадир.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган даврида областда 3 минг тоннадан кўпроқ прокат, 65 миллион киловатт-соат электр энергияси тежалди. Ресурсларни тежашда Чирчиқ трансформатор заводи, «Ўзбекхиммаш»да, қишлоқ хўжалик машинасозлигининг қатор корхоналарида ижобий тажриба тўпланган. Аммо область экономикасида ҳали исрофгарчиликка кўп йўл қўйилляпти. Масалан, машинасозликда металлдан фойдаланиш коэффициенти Москва, Ленинград ҳамда Свердловск области корхоналаридагига қараганда анча пастдир.

Бизда илғор технологияни жорий этиш ҳисобига металлдан фойдаланиш коэффициентини сезиларли даражада ошириш учун ҳамма имкониятлар мавжуд. Бироқ, бу ишда лозим даражада қатъият кўрсатилмаяпти. Область корхоналарида машина ва ускуналарнинг деталларини газ-термик плазмали усулда металл кукунлари билан тиклаш ва мустаҳкамлашдан иборат илғор тажриба жуда секинлик билан жорий этиляпти. «Облсельхозтехника» (ўртоқ Хегай), «Ангрен» кўмир разрези (ўртоқ Климович), «Ташхимсельмаш» (ўртоқ Максюков) раҳбарлари бу технология улар ташкилотлари ва корхоналари учун жуда зарур бўлишига қарамай уни жорий этиш чораларини кўрмаяптилар.

Деталларни металл кукунларидан қиздириб бириктиришдек юқори самарали усул ҳам зарур даражада оммалашмаяпти. «Союзмашхлопководство» корхоналарида бу прогрессив технология бўйича ишлаб чиқариш тавсия этилган буюмларнинг атиги 10 проценти қиздириб бириктириш усулида тайёрланаётганлигини фақат консерватизм, давлат маблағларини тежашга лоқайдлик билан муносабатда бўлиш, деб изоҳлаш мумкин.

Биз энергия ресурсларидан фойдаланишда ҳам исрофгарчиликка йўл қўймоқдамиз. Ҳозирга қадар областдаги иссиқлик электростанцияларида кичик, тежамкор бўлмаган қозонхоналар ишлатилмоқда. Бу ерларда ёқилғи ҳисобига олинаётган энергиянинг учдан икки қисми оқава сувлар билан бирга каналларга оқиб кетяпти.

Саноат чиқитларидан жуда ёмон фойдаланилмоқда. Жумладан, Ангрен ва Янги Ангрен ГРЭСлари шлакларидан қайта фойдаланиш масаласи ҳал этилмаган. Ҳолбуки, улар бинокорлик материаллари корхоналари учун ажойиб хом ашё ҳисобланади. Олмалиқ химия заводи ишлаб чиқариш чиқитлари натижасида ҳосил бўлган 25 миллион куб метр фосфогипсдан ҳам фойдаланилмаяпти. Ҳар йили ахлатхоналарда мебель корхоналарининг бир ярим миллион куб метр ёғоч чиқитлари ёқиб юборилмоқда. Бундай исрофгарчиликка энди йўл қўйиб бўлмайди.

Маълумки, маҳсулот сифати фан-техника тараққиёти, ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг савияси, унинг маданияти, меҳнат интизомининг объектив мезони ҳисобланади. Қатор корхоналарда маҳсулотлар сифати яхши бўлиши учун кўп иш қилинмоқда. «Ташэлектромаш» заводида маҳсулотларнинг 86 проценти, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида 63 проценти олий сифат категорияси билан тайёрланмоқда. Бир сўз билан айтганда ибрат олса арзийдиган корхоналаримиз бор. Аммо бу соҳада ҳали жуда кўп иш қилишимиз керак.

Областда корхоналарнинг атиги 17 проценти олий категорияли маҳсулот ишлаб чиқаради. Аммо уларнинг ҳам рақобатбардошлиги паст. Кўпгина буюмларнинг сифати, техник-иқтисодий даражаси шу кун талабига мос келмайди.

Тикувчилик, трикотаж, пойабзал, мебель корхоналарида кўплаб эскириб қолган маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Миллионлаб сўмлик бу маҳсулотлар омборларда чанг босиб ётади. Бу фақатгина улкан иқтисодий зиён етказиб қолмасдан катта, социал маънавий зарар ҳам келтиради. Буюмларни харидор талаб этган даражага келтириш учун брак, бошқа камчиликларни бартараф этишга улар нархининг 50 проценти, баъзан 70 проценти миқдорида маблағ сарфланади.

Аҳвол шундайлигича қолиши мумкин эмас. Партия ташкилотлари, совет органлари маҳсулот сифатини ошириш учун раҳбарларга талабчанликни кучайтиришлари зарур. Сифат учун курашдан бирорта конструктор, технолог, олим, бирорта ҳалол меҳнаткаш, умуман бирор киши четда туриши мумкин эмас.

Фан-техника тараққиёти суръатларини жадаллаштириш, фан-техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, ҳал қилувчи даражада капитал қурилишга, унинг техникавий даражасига боғлиқдир. Бу соҳадаги муаммолар ҳамон кескинлигича қолмоқда. Беш йилликнинг ўтган даврида қурувчилар юқори унумли техника билан жиҳозланган кўпгина корхона ва ишлаб чиқаришларни фойдаланишга топширдилар. Аммо капитал қурилишда ишларнинг аҳволини тубдан ўзгартиришга муваффақ бўлинмади. Бу бизнинг фан-техника тараққиётини жадаллаштириш соҳасида сарфлаётган куч-ғайратларимиз самарасини камайтирмоқда.

Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, лойиҳаларнинг эскириб қолиши, уларга замонавий бўлмаган технология ва машина-ускуналар киритилиши натижасида қайта лойиҳалаштириш ўтказиляпти, объект ва комплексларни ишга тушириш суръатлари ўзгартирилмоқда. Бу чала қолган қурилиш ҳажмининг кўпайишига олиб келмоқда. Шу йил бошига келиб областда 1312 та чала қолган объект бор эди. Улар орасида қурилиш муддатлари икки-уч баравардан ҳам кўпроқ чўзиб юборилган объектлар кўп эди. Бу чала қолган қурилишлардан фақат 1170 таси планга киритилди. Бироқ буюртмачилар планлаштириш органлари орқали яна 570 та янги объект қурилишига ижозат олишга муваффақ бўлдилар.

Нима учун хўжалик раҳбарлари, планлаштириш органлари, Қурилиш банки ва Давлат банкининг контроль қилувчи органлари капитал маблағлардан фойдаланишда бундай масъулиятсизликка йўл қўядилар, деган савол туғилади. Нима учун партия ташкилотлари капитал қурилишга жавоб берадиганларга ҳамон бўш талабчанлик қиляптилар.

Капитал маблағларнинг сочиб юборилиши, қурилишнинг комплекс бўлмаслиги тўғрисида неча бор гапирилган эди. Бироқ, бу ишда ижобий ўзгаришлар бўлмаяпти. Паркент канали биринчи навбатининг суғориш зонасида совхозлар қурилиши етти йилдан бери давом этмоқда. План бўйича эса улар ўнинчи беш йилликдаёқ ташкил этилиши керак эди. Шу давр мобайнида «Паркентводстрой», «Ташкентводстрой» трестлари ва бошқа сув хўжалиги ташкилотларининг айбига кўра капитал маблағларнинг атиги 68 проценти ўзлаштирилган, холос. Янги ерларни ўзлаштириш топшириғи бор-йўғи 48 процент, турар-жойларни фойдаланишга топшириш — 20 процент бажарилган. Бирорта совхозда ҳам зарур ишлаб чиқариш ва маданий-маиший шароитлар яратилмаган.

Қурилишни планлаштириш ва лойиҳалашда тартиб ўрнатиш пайти келди. Бунда капитал маблағлар ишга тушириладиган объектларга марказлаштирилиши, объектларни қуриш норматив муддатларига риоя этилиши устидан қатъий назорат ўрнатиш лозим. Шу билан бир қаторда қурилишнинг инженер тайёргарлиги ва ташкил этилишига, унинг техник даражаси ва сифатини оширишни тубдан яхшилашга алоҳида эътибор бериш керак. Бугунги кунда ана шулар энг асосий камчилик бўлиб, қурилиш ташкилотлари ишига катта тўсқинлик қилмоқда.

Маълумки, меҳнат унумдорлиги қурилиш ишлаб чиқариши даражасининг асосий кўрсаткичи ҳисобланади. Беш йилликнинг ўтган тўрт йилида меҳнат унумдорлиги тармоқ бўйича пландаги 17 процент ўрнига 7,8 процентга ортди, холос.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг «Ташпромстрой» бирлашмаси, Ангрен шаҳарсозлик бошқармаси ва Олмалиқ уйсозлик комбинати, «Узбекгидроэнергострой»нинг Янги Ангрен ГРЭСи қурилиш бошқармаси, Қишлоқ қурилиши министрлигининг 23- ва «Ташоблсельстрой», «Главташкентстрой»нинг 6-, 153-, 159-, «Чимганстрой» ва «Отделстрой» трестларида, Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш министрлигининг «Ташсантехгазмонтаж»ида жуда паст.

Шунга қарамасдан трестлар раҳбарлари, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари меҳнат унумдорлиги пастлиги сабабларини чуқур ўрганмайдилар. Трестларда янги техника, кичик механизация воситаларини жорий қилиш бўйича тадбирлар ишлаб чиқилмаган. Қурилишларда мавжуд бўлган илғор тажрибадан ҳам ёмон фойдаланилмоқда.

Капитал қурилишни индустрлаш учун таъсирчан чоралар кўриш керак. Бунда асосий эътибор мавжуд корхоналарни техника жиҳатдан қайта қуроллантириш ва реконструкциялашга қаратилиши лозим. Чирчиқ бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинати, Оҳангарондаги «Сантехлит» заводи, бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустриясининг қатор бошқа корхоналари реконструкциялаш ҳисобига қувватларини оширишда яхши намуна кўрсатмоқдалар.

«Главташкентстрой»нинг йирик панелли заводини реконструкция қилиш ва техника жиҳатидан қайта қуроллантириш, ҳажм-блокли уйсозлик заводи қурилишини тугаллаш алоҳида аҳамиятга эгадир. Бу ўн иккинчи беш йиллик охирига бориб Тошкентда кўп қаватли турар-жойлар салмоғини 92 процентгача етказиш имконини беради. Бу ҳар йили шаҳарда турар-жойларни фойдаланишга топширишни икки баравардан зиёдроққа кўпайтиришдан иборат вазифани ҳал этишнинг асосий йўлидир. Аммо ушбу объектларда капитал маблағларни ўзлаштириш ва қурилиш-монтаж ишларини бажариш планлари мунтазам равишда барбод қилинмоқда.

Қурилиш ишлаб чиқаришини янада индустрлаштириш учун қатъий чоралар кўриш керак. Заводларда қурилиш узеллари, блоклари ва бошқа деталлари пишиқ-пухта тайёрланиши, қурилиш майдончаларини монтаж майдончаларига айлантиришга эришиш лозим. Қурилишга фан-техника ва илғор технология ютуқларини жорий қилиш учун қатъият билан иш олиб бориш керак.

Қишлоқ хўжалигида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, тармоқни интенсивлаш изига ўтказишни тезлаштириш ўртоқ М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитетидаги кенгашда қилган докладида олдинга қўйилган масъулиятли вазифалардан биридир. Область партия ташкилотлари, совет, хўжалик органларига, барча меҳнаткашларига бу вазифаларни алоҳида шароитларда ҳал қилишга тўғри келаяпти.

Колхоз ва совхозларда экин майдонларини кенгайтириш имкониятларидан амалда фойдаланиб бўлинган. Кейинги ўн йил мобайнида область бўйича ҳайдаладиган экинзорлар атиги 1,6 процентга кенгайди, холос. Шунинг учун биз унча кўп маблағ сарф қилмасдан агросаноат комплекси барча тармоқлари самарадорлигини ошириш имконини берадиган кенг ташкилий тадбирлар комплексини амалга оширишимиз лозим.

Деҳқончиликда қўл меҳнати салмоғини янада камайтириш марказий вазифалардан биридир. Биргина ўтган йилда область бўйича ғўзани қўлда ягана қилиш учун 2,5 миллион сўмликка яқин, каноп поясини йиғиштириб олишга 1,8 миллион сўмлик маблағ сарфланди. Маккажўхори етиштиришда, айниқса, мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш ва улар ҳосилини йиғиштириб олишда ҳам аҳвол шундай.

Область агросаноат бирлашмаси бу соҳада катта иш қилиши керак. Уяларга уруғни аниқ ташлайдиган сеялкалар, кўчат экадиган машиналар, картошка экадиган агрегатлардан иложи борича тезроқ фойдаланиш йўлини қатъият билан танлаш лозим. Колхоз ва совхозлар ишлаб чиқаришига картошка ва помидор ҳосилини йиғиштириб оладиган комбайнларни, бошқа энг янги, юксак унумли қишлоқ хўжалик машиналарини тезроқ жорий этиш даркор. Бу уруғлик сарфини камайтириш, ҳосилдорликни ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ҳисобига сарф-ҳаражатларни сезиларли даражада камайтириш, энг муҳими, экинларга ишлов бериш ва ҳосилни йиғиштириб олиш пайтида қўл меҳнати салмоғини камайтириш имконини беради.

Шу билан бир қаторда ерларни экишга тайёрлаш, ғўзапояни йиғиштириб олиш бўйича ҳозир яратилган юксак унумли агрегатлар, ярим шпинделли пахта териш машиналари, каноп ҳосилини йиғиштириб оладиган комбайнлар, такомиллаштирилган трактор пуркагичлари, гербицид ва заҳарли химикатлар солиш учун мўлжалланган мосламалар комплексларини кўплаб ишлаб чиқаришни тезроқ йўлга қўйиш керак.

Боғдорчилик ва узумчилик самарадорлигини бутун чоралар билан ошириш муҳим вазифалардан биридир. Бу соҳалардаги мавжуд имкониятлардан хўжаликлар жуда ёмон фойдаланмоқдалар. Область бўйича боғ ва токзорлар ҳосилдорлиги, уларнинг рентабеллиги Шредер номидаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Огонёк» совхозидагига қараганда икки баравар кам. Бу агросаноат бирлашмалари, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари мазкур тармоқларни интенсив асосга тезроқ ўтказиш юзасидан қатъий иш олиб бормаётганликлари, уларнинг иқтисодий тежамкорликда нўноқликка йўл қўяётганликларидан далолат беради.

Консерва заводларини техника жиҳатидан қайта қуроллантириш алоҳида эътиборни талаб этади. Партия ва ҳукуматимиз қарорига мувофиқ мева ва резаворлардан вино-арақ ишлаб чиқаришни тўхтатиш кўзда тутилганлиги сабабли бу алоҳида аҳамият касб этади.

Чорвачилик қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг энг муҳим тармоқларидан бири ҳисобланади. Келгуси беш йилликда областимиз меҳнаткашлари чорвачилик маҳсулотларини, биринчи навбатда сут етиштиришни сезиларли даражада кўпайтиришга эришишлари керак. Кейинги йилларда бунинг учун зарур база яратилди. Кўпгина хўжаликлар сермаҳсул, зотли молларга эга. Бироқ, бу имкониятлардан оқилона, ишнинг кўзини билиб юксак самарали фойдалана билиш керак. Афсуски, ҳамма ҳам бунинг уддасидан чиқмаяпти. Масалан, Чиноз районидаги «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумида пухта селекция-наслчилик, зооветеринария ишлари натижасида ҳар бир сигирдан йилига 5 минг килограммдан сут, ҳар юз бош сигир ҳисобига 95-97 та бузоқ олинмоқда. Давлатга гўшт учун топширилаётган қорамолнинг тирик вазни 580-590 килограммни ташкил этади. Унга қўшни «Янгиобод» совхозида эса бу кўрсаткичлар икки баравар паст.

1984 йилда областдаги 36 та хўжаликда сигирлар маҳсулдорлиги 2500 килограммдан кам, 70 та колхоз ва совхозда эса 2,5-3 минг килограммни ташкил этди. Область бўйича ҳар юз бош сигир ҳисобига ўртача 82 тадан бузоқ олинди. Ҳисоб-китоблар фақат шу ҳисобга областда йилига 10 минг тоннадан кўпроқ сут етиштириш имконияти қўлдан бой берилаётганлигини кўрсатяпти.

Агросаноат бирлашмалари, район партия комитетлари, район ижроия комитетлари бу соҳадаги ишларни активлаштиришлари, чорвачиликдаги ишларнинг аҳволи учун хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассисларига талабчанликни кучайтиришлари, фермаларни реконструкциялаш ва техника жиҳатдан қайта қуроллантириш суръатларини оширишлари, уларни мол боқишнинг прогрессив технологияси асосига ўтказишлари, илғор хўжаликлар тажрибасидан кенг қўлланишлари, шу негизда маҳсулот етиштиришни кескин кўпайтиришлари керак.

Район партия комитетлари агросаноат бирлашмалари советларининг ишини яхшилаш учун сабот билан курашишлари, қишлоқдаги шериклар ўртасида ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлашлари, меҳнат коллективларининг юксак пировард натижалар учун масъулиятини ҳам, манфаатдорлигини ҳам оширадиган хўжалик механизмини яратиш ва жорий этиш чораларини кўришлари керак. Бу партия, совет, хўжалик органларидан иқтисодий ишни такомиллаштиришни талаб этади.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев уқтириб ўтганидек, ҳозирги босқичда экономикамизни ривожлантириш суръатларини жадаллаштириш ҳал қилувчи даражада ишлаб чиқариш инфраструктурасига, транспорт, алоқа, бошқа тармоқлар ишини такомиллаштиришга боғлиқдир. Уларни ривожлантиришда қолоқликка йўл қўйиш катта йўқотишларга олиб келади.

Масалан, Тошкент темир йўли бўлинмасида ҳаракат тезлигининг пастлиги, поездлар ўтказиш имконияти чекланганлиги туфайли юк обороти секинлик билан ортмоқда. Автомобиль транспортида дизель ва бензин ёнилғиси билан ишлайдиган автомобилларни газ конденсат ва газ ёнилғиси билан ишлашга ўтказиш лозим.

Фан ҳақли равишда фан-техника тараққиётининг манбаи ҳисобланади. Экономикани интенсивлаш учун курашнинг олдинги чизиғи худди шу фан орқали ўтади.

Область партия ташкилотлари илмий муассасаларга раҳбарлик қилиш, улар потенциалидан ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун фойдаланиш соҳасида муайян иш олиб бормоқдалар.

Бироқ ҳали фан билан ишлаб чиқариш алоқаси мустаҳкам эмас. Илмий-тадқиқот институтлари, олий ўқув юртлари областни иқтисодий ва социал ривожлантиришга бўш таъсир кўрсатмоқда.

Кўпгина илмий муассасалар иши самарали эмас. Уларда долзарб илмий-тадқиқот, тажриба-конструкторлик ва технологик ишларни бажариш ўрнига кўпроқ инструкциялар, турли методик кўрсатмалар тузиш билан шуғулланилади. Тошкент шаҳар партия комитети, Орджоникидзе, Янгийўл, Тошкент районлари партия комитетлари илмий-тадқиқот институтлари, конструкторлик бюролари ва лабораториялар фаолияти билан чуқурроқ шуғулланишлари, илмий ходимларнинг пассивлигига, илмий ечимларнинг самарали йўлларини қидириб топишни истамаётганликларига тегишли баҳо беришлари, илмий коллективларда ўзаро талабчанлик, интизомлилик ва уюшқоқлик муҳитини қарор топтиришлари керак.

Бу олий ўқув юртларига ҳам бевосита тааллуқлидир. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш вазифаларини ҳал этишда уларнинг имкониятидан тўлиқ фойдаланилмаяпти.

Фан билан ишлаб чиқаришнинг бирлашишини жадаллаштириш бўйича ишларни янада такомиллаштириш, техника тараққиётига тўсқинлик қилаётган келишмовчиликларни бартараф этиш лозим.

Илмий кучларни ишлаб чиқариш билан бирлаштиришда область партия комитети ҳузурида ташкил этилган Тошкент илмий маркази муҳим роль ўйнаши керак. Унга катта умид билдирилмоқда, ишида зарур ёрдам кўрсатилмоқда. Бироқ, регионал муаммоларни, фан билан ишлаб чиқариш ўртасида маҳкамачилик туфайли рўй бераётган келишмовчиликларни бартараф этишда Тошкент илмий маркази ўз вазифасини тўлиқ ўтаётгани йўқ.

Украина, Новосибирск, Томск области илмий марказларининг иш тажрибаси бу марказлар ўз регионларида халқ хўжалигини ривожлантиришга катта амалий таъсир кўрсатишидан далолат бермоқда. Тошкент илмий маркази ҳам фақат ташқаридан бериладиган ёрдамга умид қилмасдан фойда берадиган вақт келди. Ёрдам ўз йўлига, лекин ўзи ҳам олға томон ҳаракат қилиши керак.

Область партия ташкилоти ҳал қилиши лозим бўлган кенг кўламли вазифалар партиявий ишни чуқур, тубдан қайта қуришни, ишлаб чиқаришга, халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришга, фан-техника тараққиётини жорий этишни тезлаштиришга партиявий раҳбарлик самарадорлигини қатъият билан оширишни талаб этади. Биз хўжалик системасини такомиллаштирар эканмиз, партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларининг иш форма ва услублари ҳам даврга ҳамоҳанг бўлишига эришиш учун ҳамма нарсани қилишимиз, партия ташкилотлари иқтисодий ва социал масалаларни ҳал этишдаги, ҳар бир корхона, хўжалик, ҳар бир ишлаб чиқариш участкасини интенсив ривожланиш йўлига ўтказишдаги ўз ролларини аниқ-равшан тасаввур этишларига эришишимиз керак. Раҳбарлар, барча ходимлар онги ва кайфиятида бутун чоралар билан ўзгариш ясаш, уларнинг бевосита бурчларини сидқидилдан бажаришлари учун масъулиятларини ошириш, хизмат бурчларини бажаришларига, ишларининг сифати ва самарадорлигига нисбатан талабчанликни кучайтириш шаҳар ва район партия комитетлари олдига қўйилаётган энг муҳим вазифалардир.

Ишдаги қамчиликлар, дангасалик, хўжасизлик, халқ маблағларини ўйламай исроф қилиш, масъулиятсизлик ва ўзибўларчиликка қарши, юксак уюшқоқлик ва интизом учун кураш ҳал қилувчи даражада ҳар бир коммунист, ҳар бир раҳбарнинг ташаббускорлигига, бизнинг ўз хатти-ҳаракатларимизни давр талаблари нуқтаи назаридан баҳолай олишимизга боғлиқ эканлигини чуқур ҳис этишимиз муҳим. Уюшқоқлик ва интизомни ҳам кенг маънода — ишлаб чиқаришдаги тартибдан кадрларнинг маънавий пок бўлиши даражасигача кенг маънода тушунишимиз лозим.

Область партия ташкилоти Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми ва шундан кейинги пленумлари қарорларига амал қилган ҳолда ҳамма жойда салбий ҳодисалар ва камчиликларга қарши курашни кучайтириб юборди, кадрлар билан ишлашни такомиллаштириш, партия, совет ва хўжалик ишининг барча бўғинларини партияга садоқатли ҳалол кишилар билан мустаҳкамлаш йўлини қатъий ва изчил ўтказмоқда.

Корхона, ташкилот ва хўжаликлар раҳбарлари ўртасида жиддий кадр ўзгартишлари қилинди. Ўзлари бошчилик қилган коллективда интизом ва тартиб зарур даражада бўлишини таъминлай олмаган, билдирилган ишончни оқламаган, хизмат вазифасини суиистеъмол қилган, қўшиб ёзиш, кўзбўямачилик, ўғирлик, порахўрлик билан шуғулланган ҳамма шахслар ишдан бўшатилди. Уларнинг кўпчилиги қаттиқ партиявий жазо олди. Давлатга сезиларли даражада зарар етказганлар эса жиноий жавобгарликка тортилди.

Тартиб ва социал адолатни қарор топтириш, турли қонунбузарликлар, бюрократизм, текинхўрлик, хўжасизлик, талон-торожчилик ва бошқа салбий ҳодисаларга муросасизлик муҳитини вужудга келтиришга қаратилган йўл область меҳнаткашлари томонидан тобора кўпроқ қўллаб-қувватланмоқда. Барча меҳнат коллективларидаги ишларни яхшилаш учун бу қулай шарт-шароитлардан тўлиқ фойдаланиш шаҳар ва район партия комитетларининг, ҳар бир партия ташкилоти активининг муҳим вазифасидир. Интизом ва тартибни мустаҳкамлаш учун курашга ҳали барча партия ташкилотлари ва коллективлари қўшилганлари йўқ, баъзи жойларда интизом ва талабчанлик сусаймоқда.

Биз ҳар кун, ҳар дақиқа тартиб, меҳнат, давлат ва партия интизомини мустаҳкамлашга даъват этиб қолмасдан интизом чинакамига мустаҳкамланиши учун ҳамма нарсани қилишимиз керак. Шундагина сўз ва иш бирлигига эришамиз.

Областда ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши қатъий кураш бошлаб юборилди. Хавфли, социал жиҳатдан зарарли бўлган ичкиликбозликка чек қўйиш тўғрисидаги партиянинг талабидан ўз вақтида хулоса чиқариб олмаганларнинг кўпчилиги тегишли жазосини олди.

Шунга қарамасдан айрим партия, совет органлари раҳбарларининг бу ишга лоқайдлик, муросачилик билан, баъзан эса принципсизлик билан муносабатда бўлиш ҳоллари учраб турибди. Улар шаҳар ва район партия комитетларининг, шаҳар ва район ижроия комитетларининг шундоқ ёнгинасида вино-арақ билан савдо қилиш қоидалари бузилаётганлигига, иш вақтида, ҳатто ишлаб чиқаришнинг ўзида ичкиликбозликлар уюштирилаётганлигига тоқат қилиб келмоқдалар. Бу ичкиликбозлик, алкоголизмга қарши, тартиб ўрнатиш учун курашнинг бирор дақиқа бўшаштириш мумкин эмаслигини кўрсатиб турибди. Бу ишда раҳбар кадрларнинг шахсий намунаси, ўз ортидан кишиларнинг асосий оммасини эргаштира ола билишлари катта роль ўйнайди.

Кадрларимиз иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг тиғиз планларини бажариш бўйича мураккаб ишга етакчилик қилишлари, ишлаб чиқаришга фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқларини жорий этишни жадаллаштириш, юксак унумли машиналар, дастгоҳ ва ускуналар яратиш ва уларни ишлаб чиқариш, халқ хўжалигини автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш асосида техника жиҳатидан қайта қуроллантириш билан боғлиқ вазифаларни бажариш учун бутун масъулиятни ўз зиммаларига олишлари керак.

Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари техника тараққиётининг даражаси, уни жадаллаштириш учун хўжалик раҳбарларининг масъулиятини мунтазам ошириб боришлари, ишлаб чиқаришга илғор техника ва технологияни жорий этишни, фан билан ишлаб чиқаришнинг алоқасини мустаҳкамлашни диққат марказларида тутишлари керак. Бу масалалар партия ташкилотларида бўладиган ҳисобот-сайловларда ўз ифодасини топиши даркор.

Кишилар эҳтиёжларига, уларнинг социал ва маиший масалаларни ҳал этишга муносабатни тубдан ўзгартириш лозим. Тажриба кўпгина раҳбарлар буни иккинчи даражали масала, деб ҳисоблаётганликларини кўрсатади. Кишилар эҳтиёжларига бундай муносабатда бўлишга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди.

Бизда ҳамма учун талаб ҳам, қонун ҳам, интизом ҳам битта. Меҳнаткашлар оммаси раҳбарлардаги калондимоғлик, дабдабабозлик кўринишларини қатъий қораламоқдалар, бундай кишиларни ёқтирмайдилар. Кадрларимиз буни ҳисобга олишлари, кишиларга яқинроқ бўлишлари, улар тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилишлари лозим. Бу кенг омманинг қийинчиликларни бартараф этиш, халқ хўжалигини ривожлантиришни жадаллаштириш соҳасидаги вазифаларни амалга оширишда актив иштирок этишларининг муҳим шартидир.

Халқ депутатлари Советлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, халқ контроли органлари меҳнат коллективларини фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, ишлаб чиқаришни интенсивлаш резервларини қидириб топиш ва ишга солишга сафарбар этиш учун ўз имкониятларидан иложи борича тўлароқ фойдаланишлари керак. Улар ҳар бир меҳнаткашнинг қобилияти ва истеъдоди ёркин намоён бўлиши учун зарур шароитлар яратиш бўйича ишларни доимо диққат марказларида тутишлари, умумпартиявий, умумхалқ вазифаси бўлган бу ишга муносиб ҳиссаларини қўшишлари лозим.

(Давоми 3-бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН КЕНГАШ ЯКУНЛАРИ ВА ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

(Боши 1-, 2-бетларда).

Оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг, барча идеология кадрларининг куч-ғайратлари ҳам шунга қаратилиши керак. Меҳнаткашлар фан-техника тараққиётини жадаллаштириш КПСС иқтисодий стратегиясининг бош йўналиши, халқ хўжалиги самарадорлигини оширишнинг, бошқа хўжалик ва социал масалаларни муваффақиятли ҳал этишнинг асосий омили эканлигини тушуниб етишларига кўмаклашиш уларнинг бевосита вазифасидир.

Ҳозир область коммунистлари, барча меҳнаткашларининг ўй-фикри 1985 йил, умуман беш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга қаратилган. Бироқ, олти ойлик якунлари областимизда қатор техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича сезиларли даражада қолоқликка йўл қўйилганлигини кўрсатди. Саноат планга қўшимча маҳсулот реализация қилиш бўйича социалистик мажбуриятларда белгиланган кўрсаткични 24,7 миллион сўмликка кам бажарди. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш бўйича қолоқликка йўл қўяётган корхоналарнинг сони амалда камаймаяпти. Ҳар бешта корхонадан биттаси меҳнат унумдорлиги бўйича планни, ҳар тўрттасидан биттаси шартнома мажбуриятини бажара олмаяпти.

Тошкент шаҳри, Коммунистик, Янгийўл районлари саноати июнь ойи планларини бажара олмади. Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ шаҳарларининг саноат корхоналари ой сайин давлат планларини барбод қилиб келмоқдалар.

Қурилиш ташкилотлари турар-жойлар, медицина, мактабгача тарбия болалар муассасаларини, енгил ва озиқ-овқат саноати объектларини ишга тушириш планларини бажармади.

Қишлоқ хўжалигида ниҳоятда мураккаб аҳвол юзага келяпти. Ўтган ярим йилликда умуман область, шунингдек 13 та район, 102 та хўжалик давлатга сут сотиш планларини бажармади. Сут тайёрлаш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 6 минг тоннага камайиб кетди. Бу соҳадаги ишлар айниқса Оққўрғон районида ёмон аҳволда. Райондаги 11 та колхоз ва совхознинг ҳаммаси планни бажара олмади. Бўка районида 18 та хўжаликдан 13 таси, Бекобод районида 13 тадан 9 таси, Ғалаба районида 16 тадан 11 таси, Чиноз районида 13 тадан 9 таси планни барбод қилди.

Сабзавотчиликдаги ишларнинг аҳволи жиддий ташвиш туғдирмоқда. Область шаҳарларини янги узилган сабзавот билан таъминлашнинг аҳволи яхшиланмаяпти. Тошкент шаҳри аҳолисига мева-сабзавот ва картошка етказиб бериш планда белгиланганидан 1,6 минг тонна орқада. Бу энг аввало Орджоникидзе, Оҳангарон ва Янгийўл районларининг айбидир. Чиноз, Пискент, Паркент ва Бўка районларининг хўжаликлари шу пайтгача амалда оммавий равишда мева топширишга киришишмади.

Ғалла ҳосилини йиғиштириб олиш ва давлатга бошоқли дон сотишда тоқат қилиб бўлмайдиган сусткашликка йўл қўйиляпти.

Маккажўхорини оммавий ўриб-йиғиб олишни бошлашга икки ҳафтадан ҳам камроқ вақт қолди. Сентябрь ойида пахта теримига киришишимиз керак. Аммо текширишлар кўпгина районлар ва хўжаликларда техниканинг тайёрлиги жуда ёмон эканлигини кўрсатди. Районларнинг раҳбарлари, «Ташоблсельхозтехника» бирлашмаси, область мева-сабзавот маҳсулотлари агросаноат бирлашмаси бу ишда ўта хотиржамликка берилганлар. Ҳозирга қадар 119 та маккажўхори, 85 та силос комбайни, 774 та пахта териш машинаси ишга тайёр эмас. Бундай ҳолга тоқат қилиб бўлмайди.

Бизда олдинга қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш, келгуси беш йилликнинг асосий марраларига чиқиб олиш учун ҳамма имкониятлар бор. Бунинг учун кўпроқ қатъият, уюшқоқлик кўрсатиш, тартиб-интизомни мустаҳкамлаш лозим. Орқада қолаётган коллективларга алоҳида эътибор бериш, уларга қолоқликни, мавжуд камчиликларни бартараф этишда кўмаклашиш зарур. Бундан кейинги ишимизнинг натижалари, олға қараб боришимиз шунга боғлиқ бўлади.

Пировардида докладчи область коммунистлари, барча меҳнаткашлари Ленин партияси кўрсатмаларини амалга ошириш учун куч-ғайратларини аямайдилар, Ватанимиз иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшадилар, 1985 йил ва умуман ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли якунлайдилар, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб оладилар, деб КПСС Марказий Комитети, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини ишонтирди.

ПАРТИЯ—ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ ҚАТНАШЧИЛАРИ СЎЗЛАЙДИЛАР

КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалалари юзасидан бўлиб ўтган кенгаш якунлари Ўзбекистон пойтахти партия ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг эътибор марказида турибди, деди Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **У. У. Умаров**. Фан-техника тараққиётини белгилаб берувчи тармоқлар — машинасозлик, электрон, радиотехника саноати интенсив ривожланмоқда. Тошкентда кучли ишлаб чиқариш ва илмий потенциал яратилган. Нотиқ шаҳар саноати эришган ютуқларни таъкидлаб ўтиб, шуни айтдики, шаҳар партия ташкилоти фан-техника тараққиётини янада ривожлантириш, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш учун мавжуд бўлган катта имкониятлардан ҳали ҳам суст фойдаланмоқда.

Шаҳар партия комитети эришилган ютуқларни янги талаблар нуқтаи назаридан танқидий баҳолаб, Москва ва Ленинград тажрибаси асосида комплекс программани ишлаб чиқишга киришди. Бу программада мавжуд корхоналарда механизация ва автоматизация воситалари ишлаб чиқаришни ташкил этиш, роботларни, микропроцессорлар, эпчил ишлаб чиқаришларни жорий қилиш назарда тутилмоқда.

Нотиқ сўнгра янги вазифаларни амалга ошириш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XIX пленумлари талаблари асосида партия бутун ишининг савиясини ва аввало кадр сиёсатини янада ошириш зарурлигини таъкидлади. Кадрларга нисбатан талабчанлик, камчиликларга нисбатан муросасизлик кучаймоқда, танқид ва ўз-ўзини танқид ривожланмоқда.

Партия комитетлари бўлажак ҳисобот-сайлов кампаниясига тайёрланар экан бошланғич партия ташкилотлари, совет, касаба союз ва хўжалик органлари, олимлар ва мутахассисларнинг куч-ғайратини етилган муаммоларни зудлик билан ҳал қилишга, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлашга сафарбар этмоқдалар, фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи советларнинг фаолиятини активлаштирмоқдалар.

Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг директори **В. Н. Сигедин** ўз нутқини корхонани реконструкция қилиш ва техник қайта ускуналаш масалаларига бағишлади. Нотиқ комбинатни реконструкция қилишга сарфланган миллионларча сўмлик капитал маблағлар ҳали кутилган самара бермаётганлигини айтиб, бундай аҳволнинг вужудга келиши айрим сабаблари ҳақида тўхталди. «Механобр» ва «Гипроцветмет» институтлари Қалмоққир кони ва мис саралаш фабрикаси объектларини лойиҳалаш вақтида катта камчилик ва нуқсонларга йўл қўйдилар. Бу қурилишни 2 миллион сўмликдан кўпроқ қимматлашиб кетишига олиб келди. Комбинат объектлари ниҳоятда суст қурилмоқда. Масалан, инженерлик корпуси қурилиши 10 йилга, маиший комбинат қурилиши эса 4 йилга чўзилди.

Комбинат «Гипроцветмет» бош институтига ҳар йили мис ва қўрғошин-рух маъданларини саралаш технологиясини такомиллаштириш бўйича тадқиқотлар олиб боришга 160 минг сўм ажратади. Лекин ҳали ҳам бу йўналишда революцион силжишлар бўлгани йўқ.

Комбинат коллективи ана шундай қийинчиликлар бўлишига қарамай муайян ютуқларни қўлга киритмоқда.

Ангрендаги кўмир разрези, керамика комбинатини реконструкция қилиш юзасидан кенг миқёсдаги ишлар олиб борилмоқда, энергетика саноати интенсив ривожланмоқда, деди ўз нутқида Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **В. В. Березовский**. Бироқ, таъкидлади у, бу ишлар жуда суст олиб борилмоқда. Айниқса, кўмир разрезини реконструкция қилиш ёмон аҳволда. Сарфланиши назарда тутилган 138 миллион сўмлик капитал маблағнинг бор-йўғи 73 миллион сўми фойдаланилган. Лойиҳалаш ишларининг, қатор объектларнинг қурилиши судралиши оқибатида юксак унумли экскаваторлар, бурғулаш ва транспорт техникаси бекор ётибди. Экскаватор паркининг унумдорлиги ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 15 процент камайиб кетди.

Кон устини очиш ишларининг қолоқлиги оқибатида давлат плани барбод бўлди, 200 минг тонна кўмир кам етказиб берилди. Ангрендаги электр станциялари, республиканинг бошқа корхоналарини ёқилғи билан нормал таъминлаш хавф остида қолмоқда. Ҳозир шаҳар партия ташкилоти кўмирчилар ва бинокорларнинг куч-ғайратини қийинчиликларни енгиб ўтишга сафарбар этмоқда. Лекин СССР Кўмир саноати министрлиги ва «Средазуголь» бирлашмасининг ёрдамисиз мавжуд муаммоларни изчил ҳал қилиш қийин бўлади.

КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми талаблари ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш бўйича кенгашда олдинга сурилган вазифалар асосида хўжалик фаолиятининг барча участкаларида тартиб ва уюшқоқликни янада мустаҳкамлаш учун курашга партия раҳбарлиги савиясини ошириш лозим.

Тошкент тўқимачилик комбинатида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига кўп эътибор берилмоқда, деди ўз сўзида машҳур тўқувчи **К. Х. Ёқуббоева**. Беш йиллик йилларида 1776 та янги юксак унумли асбоб-ускуна ўрнатилди, мавжуд 2520 та станок модернизация қилинди, ип ва пардозлаш фабрикалари реконструкция қилинмоқда. Бундан мақсад бу цехларни замонавий автоматлашган техника билан ускуналашдир.

Комбинат коллективининг илмий-тадқиқот институтлари билан ижодий ҳамкорлиги йил сайин мустаҳкамланмоқда. Беш йиллик бошидан бери 5 миллион сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара берадиган 50 та янгилик жорий қилинди. Бошқа коллективлардан ўрганилган янгиликлардан 252 таси жорий қилиниб, 4 миллион сўмликдан кўпроқ фойда кўрилди. Цехларни реконструкция қилиш, техника билан қайта ускуналаш иш шароитларининг яхшиланишига ёрдам бермоқда. Шу туфайли ҳам кадрлар қўнимсизлиги 1980 йилга нисбатан 13 процент, иш вақтининг йўқотилиши эса 20 процент камайди.

Лекин, дейди сўзида давом этиб нотиқ, ҳали комбинатда ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг барча резервлари ишга солинганича йўқ. Йигирув-тўқув фабрикасини янги пневморапир тўқув станоклари, йигирув асбоб-ускуналари билан жиҳозлаш суст бормоқда. «Ташпромстрой» тресги генерал Узоқов кўчасида йигирув-тўқув фабрикаси қурилишини ниҳоятда қониқарсиз олиб бормоқда, пардозлаш фабрикасини, бошқа ишлаб чиқаришларни реконструкция қилишга маблағ кам ажратилмоқда.

Тошкент тўқимачилик комбинати коллективи КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми қарорларини, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалалари юзасидан кенгаш якунларини зўр қониқиш ва маъқуллаш билан кутиб олдилар. Тошкент тўқимачилари ип-газлама ишлаб чиқаришни йилига 200 миллион погон метрдан 290 миллион погон метргача кўпайтиришни планлаштирганлар.

«Ғаллақудуқ» совхоз-саноат комплексининг директори **Г. П. Гриценко** актив қатнашчиларига ҳар йили 12,5 минг тонна гўшт етиштириш қувватига эга бўлган ноёб саноат чўчқачилик комплексининг фойдаланишга топширилиши муносабати билан бўлиб ўтган ўзгаришлар ҳақида гапириб берди. Хўжалик комплекс фойдаланишга топширилмасдан илгари давлатга 750 тонна гўшт топширарди. 1985 йилда совхоз 10 минг тонна, 1977 йилдагига нисбатан 13 баравар кўп гўшт сотиш мажбуриятини олган. 1983 йилда 517 бош она чўчқани боқишга мўлжалланган зотли чўчқачилик фермасининг қурилиши ва фойдаланишга топширилиши хўжаликнинг лойиҳадаги қувватга эришишига кўп жиҳатдан ёрдам берди. Тўрт йилдирки совхоз рентабелли хўжаликка айланди.

Бироқ, совхоз гўшт етиштиришни камида 20 процент кўпайтириш ва бу билан лойиҳадаги қувватига етиб олиши керак. Бунинг учун комплексга техникавий хизмат кўрсатишни анча яхшилаш, уни юксак сифатли ем-хашак билан таъминлаш, шунингдек, уй-жойлар ва маданий-маиший хизмат кўрсатувчи объектлар қурилишини тезлаштириш керак. У ишларга республика «Госкомсельхозтехника»си, Қишлоқ қурилиши ва Қурилиш министрликлари, «Госкомводстрой» яқиндан ёрдам беришлари керак.

Тошкент илмий марказининг раиси, механика ва зилзилабардош иншоотлар институти директори **Т. Ж. Жўраев** фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқалари формалари ва методлари, Тошкент илмий маркази томонидан ишлаб чиқилган ва амалга оширилаётган фан ва техника ютуқларининг халқ хўжалигига жорий қилиниши тўғрисида гапирди. Илмий марказ мутахассислари 5 та мақсадли программани амалга оширмоқдалар. 1984 йилда «Тошкент пахтаси», «Озиқ-овқат программаси» ва «Тошкентметалл» программаларини жорий қилиш 24,8 миллион сўм фойда келтирди. Ҳозирги вақтда «Ғўзани суғориш муддатларини аниқлаш усули», «Экскаватор тишларини наплавка қилиш технологияси», «Товуқ тухумларини инкубацияга қўйишдан олдин оз миқдордаги радиация билан нурлантириш» ва бошқа кўпгина ишларни жорий қилишдан олинадиган йиллик иқтисодий самара салкам 3 миллион сўмни ташкил этди.

Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш мураккаб ва кўпқиррали ишдир. Биз фан-техника тараққиётини бошқариш системасининг таъсирчан занжир бўлиб қолиш учун марказ фаолиятининг энг самарали формаларини муттасил қидирмоқдамиз. Айни вақтда область партия комитети ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Президиуми регионда фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга марказнинг муваффақиятли таъсир кўрсатиши учун унинг статусини қонунлаштиришда ёрдам беришлари керак.

Сўнгги ўн йилда В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводини кенгайтиришга юзларча миллион сўмлик маблағ берилди, деди корхона бош инженери **Н. Т. Некокошев**. Бироқ, бу маблағлар асосан янги қурилишларга сарфланди. Техник қайта ускуналаш эса кўпинча капитал ремонт учун ажратилган маблағлар ҳисобига амалга оширилди. Бунинг оқибатида фонд самараси йилдан йилга камайиб кетмоқда.

Ҳозирги вақтда заводни техник қайта ускуналашга биринчи даражали эътибор берилмоқда. Завод ўн учинчи беш йиллик охирида ками билан 1,5 миллион тонна навли прокат ишлаб чиқарадиган бўлади. Заводда ҳар йили 20 дан ортиқ рационализаторлик таклифи ишлаб чиқилмоқда ва жорий этилмоқда. Нотиқ кўпгина янгиликлар Урал, Сибирь олимлари билан ҳамкорликда жорий қилинаётганлигини, айни вақтда маҳаллий илмий муассасалар билан алоқа ниҳоятда суст эканлигини таъкидлади.

Реконструкция қилишнинг янги қурилишга нисбатан афзалликларини завод мисолида яққол кўриш мумкин. Эски прокат станининг бир қувватини оширишга 63 минг сўмлик маблағ сарфлаш етарлидир. Айни вақтда қуриладиган станда худди шу харажат 157 минг сўмни ташкил этади. Бироқ, корхона бир вақтда мавжуд станни реконструкция қилиш ва янги объектларни қуриш ишларини олиб боролмайди, чунки бунга Бекобод бинокорларининг қуввати етмайди.

Сўнгги йилларда Тошкент областида зотли чорвачилик хўжаликлари тармоғи анча кенгайди, бу ҳар йили 5-7 минг килограмм сут берадиган юксак маҳсулдор сигирлар зотини етиштириш имконини берди, деди чорвачилик илмий-текшириш институти директори **У. Н. Носиров**. Айни вақтда, таъкидлади у, кўпгина колхозлар ва совхозлар фермаларида селекция фанининг ютуқлари суст фойдаланилмоқда. Кўпинча хўжаликларда кам маҳсулдор чорва боқилмоқда. Бу пода сифатининг ёмонлашишига, чорванинг маҳсулдорлиги камайишига олиб келади. Зотли чорвачилик хўжаликларини ихтисослаштириш, уларни имкони борича бошқа топшириқлардан озод қилиб қўйиш керак. Подани тўлдириш учун боқиладиган ғунажинларнинг ҳар кунги вазни ортиши шундаки, 17-18 ойликка бориб уларнинг тирик вазни 380-400 килограммга етади. Бироқ, кўпчилик хўжаликлар бундай кўрсаткичларга эришмаяптилар. Бу олимлар ишлаб чиққан янгиликлар ва илғор хўжаликлар тажрибасини чорвачиликка суст жорий қилиш оқибатидир.

Гўшт ва сут етиштиришнинг энг асосий шарти мустаҳкам ем-хашак базасидир. Ем-хашак балансида, айниқса, сутни кўпайтиришга ёрдам берадиган беда ва лавлагини кўпайтиришга алоҳида аҳамият бериш керак бўлади. Сўнгги вақтларда бундай экинлар майдони анча кенгайди. Лекин лавлагини механизация ёрдамида йиғиб олиш ҳамон таъминланганича йўқ. Оралиқ экинлар экиш учун фойдаланиладиган майдонлар ниҳоятда чеклангандир. Бу чорва рационида ширали ем-хашакларнинг етишмаслигига олиб келмоқда, шунингдек чорванинг маҳсулдорлигига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Тошкент темирйўл бўлинмасини Ховос темирйўл бўлинмаси билан бирлаштириш натижасида бўлинманинг пўлат излари узунлиги икки баравар ортди, «оралиқ» муаммолари ўз-ўзидан йўқолди, планлаштириш соддалашди. Поездлар ҳаракатини бошқариш енгиллашди. Бу техник янгиликларни жорий қилишнинг мавжуд имкониятларидан кенгроқ миқёсларда фойдаланишга ёрдам бермоқда. Уч секцияли тепловозлар жорий қилинди. Бу 5200 тонналли поездларни бошқариш имконини бермоқда, деди Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмасининг бош инженери **Ю. З. Перельман**. Стрелкалар ва сигналларни бошқаришни электрик марказлаштиришни, бошқа янгиликларни жорий қилиш кўпсонли стрелкачиларни зерикарли меҳнатдан халос этди, поездлар ҳаракати тезлигини оширди. Юк ва вагон хўжалигида сезиларли ўзгаришлар бўлди, пассажирларга хизмат кўрсатиш бирмунча яхшиланди.

Шу билан бирга, таъкидлади нотиқ, транспорт катта зўриқиш билан ишлашда давом этмоқда. Ҳозир фан-техника ютуқларини жорий қилиш комплекс плани ишлаб чиқилди. Йўлнинг айрим участкаларини электрлаштириш бошлаб юборилди, иккинчи йўллар ётқизилмоқда. 1986 йилда Сирдарё устига иккинчи кўприк қурилиши тугалланади. Область халқ хўжалигини яхшироқ таъминлаш ва пассажирларга хизмат кўрсатишни яхшилаш учун ҳали кўп иш қилиниши керак. Жумладан, шу мақсадда Тошкентда жанубий вокзал қурилиши олиб борилмоқда, темир йўлнинг қолоқ участкаларини тўла бартараф этиш ва область халқ хўжалиги эҳтиёжлари тўла қондирилишини таъминлаш учун темир йўл транспортини техник жиҳатдан қайта ускуналашга анча миқдорда маблағ ажратилмоқда. Темирйўлчилар ўз олдиларида турган вазифаларнинг муҳимлигини тўла ҳис қилиб, фан ва амалиётнинг янги ютуқлари асосида фан-техника тараққиёти суръатларини тезлаштирадилар.

Тошкент Давлат университетининг ректори **С. Х. Сирожиддинов** шуни таъкидладики, илмий-тадқиқотларнинг умумий ҳажми беш йилликнинг биринчи йилидагига нисбатан 5 миллион сўмлик кўпайди ва бу йил салкам 9 миллион сўмни ташкил этди. У муҳим фундаменталь тадқиқотлар ҳақида қисқача тўхталиб, бу ишда мавжуд бўлган камчиликлар ҳақида гапирди.

Юксак малакали кадрлар, айниқса, фан докторлари ва кандидатлари тайёрлашда катта камчиликлар мавжуд. Ҳозирги вақтда университетда республика энг кекса билим юрти бутун фаолиятини қайта қуриш бўйича катта ишлар олиб борилмоқда. Асосий қишлоқ хўжалик экини пахтани тадқиқ қилиш, Озиқ-овқат ва Энергетика программалари, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, минерал хом ашё ресурслари, қатор бошқа йўналишлар бўйича муҳим муаммолар юзасидан комплекс, аниқ мақсадли факультетлараро программалар шакллантирилди.

Лекин, деди нотиқ, университет илмий бўлинмалар ва лаборатория асбоб-ускуналарини жойлаштиришда катта қийинчилик сезмоқда. Проблемали лабораториялар қурилиши чўзилиб кетди. «Главташкентстрой» бу қурилишни жуда паст суръатлар билан барпо этаётганлиги туфайли илмий бўлинмалар ўқув аудиторияларида жойлашган.

Фан-техника тараққиётини ҳисоблаш ва микропроцессор техникасини жорий қилмасдан тасаввур этиб бўлмайди. Университет шу планда электрон-ҳисоблаш машинасини ўқув жараёнига жорий этишга қаратилган йирик программани ишлаб чиқди. Лекин республикамизнинг энг йирик илмий марказларидан бири ҳисобланган университетимиз, афсуски фақатгина маънавий эскирган электрон-ҳисоблаш машиналаригагина эга ва бу соҳада дурустроқ иш олиб борилиши ҳақида сўз ҳам бўлиши мумкин эмас.

Чирчиқда 20 та саноат корхонаси, 5 та илмий, лойиҳа-конструкторлик ва технологик ташкилотлари, ривожланган қурилиш базаси мавжуд, деди ўз сўзида Чирчиқ шаҳар ижроия комитетининг раиси **Н. Ф. Шарипов**. Беш йиллик бошидан бери янги техника ва прогрессив технология бўйича уч мингдан ортиқ тадбир ишлаб чиқаришга жорий қилинди, бу 22 миллион сўмлик иқтисодий самара берди. Шу вақт ичида ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари 23 процентни, меҳнат унумдорлигининг ортиши эса 22 процентни ташкил этди.

Айни вақтда, деди нотиқ, ўн биринчи беш йилликда асосий ишлаб чиқариш фондлари 25 процент ошгани ҳолда фонд самарасининг анчагина камайишига йўл қўйилди. Бу ишлаб чиқариш қувватларидан суст фойдаланиш оқибатидир. Масалан, капролактам ишлаб чиқариш бўйича комплекс қуввати қатор сабаблар туфайли фақатгина 50 процент атрофида фойдаланилмоқда. Аммиак ишлаб чиқариш қурилмасида ҳам худди шундай аҳвол содир бўлмоқда. Ваҳоланки, бу ерда ҳам қимматли импорт асбоб-ускуналари ўрнатилган.

Чирчиқдаги айрим машинасозлик корхоналарида рақамли программа билан бошқариладиган замонавий станоклар ниҳоятда қониқарсиз жорий қилинмоқда. Шу камчиликлар ҳали ҳамма жойда ҳам иш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида қайта қурилмаганлигини, кадрларга нисбатан лозим даражада талабчанлик қилинмаётганлигини кўрсатади.

Бундай камчиликларнинг содир бўлишида халқ депутатлари шаҳар Советининг ижроия комитети, доимий комиссияларнинг ҳам айби бор. Улар маҳсулот сифатини ошириш, янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш билан етарли шуғулланмаяптилар.

«Главташкентстрой»нинг Ҳурмат Белгиси орденли 1-Тошкент уйсозлик комбинати коллективи ТашЗНИИЭП лойиҳачилари билан ҳамкорликда ишлаб чиқаришни тўхтатмасдан, уй-жойларни фойдаланишга топширишни камайтирмасдан 4—5 қаватли уйлар ишлаб чиқаришдан сифат жиҳатидан янги тўққиз қаватли уй-жойлар барпо этишга ўтди. Анча тежамли ва қулай уйлар қуришга ўтиш заводда мавжуд бўлган йирик панелли уйсозлик асбоб-ускуналари асосида амалга оширилди, деди ўз сўзида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, 1-йирик панелли уйсозлик заводи бетончилар бригадири **И. Х. Орипов**. Лойиҳачилар ва уйсозлар томонидан ишлаб чиқилган технологик ечимлар комбинатни янги уйлар қурилишига ўтказиш учун капитал маблағ сарфлаш ҳажмини амалдаги нормативларга нисбатан 5 — 6 миллион сўмлик камайтиради ва янги технологияга ўтишни 4—5 йил қисқартиради. Лекин бизнинг ташаббусимиз, деди нотиқ, ўзимизга тўсқинлик қилмоқда. Сифат жиҳатидан янги тўққиз қаватли уйлар қуришга ўтиш билан уй-жой майдонининг ҳар бир квадрат метри нархи ўзгармади, меҳнат сарфиёти эса учдан бир қисмга ортди. Бунинг оқибатида бизнинг меҳнат унумдорлиги, фойда олиш, шунингдек, бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича кўрсаткичларимиз камайиб кетди. Ваҳоланки 1-йирик панелли уйсозлик ва 6-темир-бетон буюмлари заводлари реконструкциясига шу вақтгача бирор сўм ҳам ажратилгани йўқ. Коллектив эса оғир молиявий аҳволга тушиб қолди. Комбинат учун ҳаётий аҳамиятга эга бўлган бу масала тез ҳал қилиниши керак.

Комбинатни юксак сифатли ганч билан таъминлаш, буюмларни вибрациясиз қолиплашни жорий қилиш масалалари ҳам ҳал қилинишини кутмоқда.

Йирик панелли уйсозликни ягона қўлда бирлаштириш вақти етиб келди. Бу мавжуд муаммоларни оператив ҳал қилиш, қурилаётган уйлар сифатини ошириш имконини беради.

«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи республика қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш учун курашнинг олдида бормоқда деди бирлашма бош инженери **М. И. Шаинский** ўз нутқида. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмамиз мутахассислари давр талабига амалий иш билан жавоб беришга интилиб, ҳозирги вақтда айрим агрегат станокларни яратишдан эпчил ишлаб чиқариш системалари ва автоматик линияларни ишлаб чиқишга ўтмоқда. Бирлашмада тайёрлаш—пресслаш ва пайвандлаш ишларини механизациялаш ва автоматлаштириш конструкторлик-технологик бюроси яратилди, унинг тажриба ишлаб чиқариши ҳам бор.

Бирлашма фаолияти самарадорлигининг янада ортишига қатор ҳал қилинмаган масалалар тўсқинлик қилмоқда. Планлаштиришнинг ҳозирги мавжуд системасида бирлашма яхлит комплекс сифатида ягона планга эга эмас, унга саноат фаолияти бўйича планлаштириб берилаётган кўрсаткичлар умуман иш натижаларини акс эттирмайди. «Фан ва илмий хизмат» бўлими бўйича ўртача иш ҳақининг планлаштирилган даражаси саноат фаолиятидагига нисбатан анча камдир. Тажриба ишлаб чиқаришини моддий-техникавий таъминлашнинг мавжуд системаси илмий ишлаб чиқариш суръатларини сунъий равишда орқага сурмоқда. Электроника, робот техникаси, инженерлик меҳнатини автоматлаштириш аппаратлари асосларини биладиган малакали кадрлар жуда кам тайёрланмоқда.

Рақамли программ бошқариладиган ва махсус типдаги замонавий асбоб-ускуналар нархининг ортиши муносабати билан амортизацион ажратмалар кўпаймоқда ва бу корхона учун зарардир. Ана шу проблемаларнинг ҳаммаси ўзининг ҳал қилинишини кутмоқда.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

(Боши 1-бетда).

II ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Нестеркин Николай Михайлович — «Ташметрострой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси проходкачиси.

III ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Абдураззоқов Йўлдош Туропович — «Ташметрострой» тресги механизациялаш бошқармасининг монтажчи слесари.

Зубков Игорь Александрович — «Ташметрострой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси проходкачиси.

Ким Валерий Константинович — «Ташметрострой» тресги механизациялаш бошқармасининг электр пайвандчиси.

Коленов Петр Владимирович — «Ташметрострой» тресги автобазасининг автомобиль ҳайдовчиси.

Маматхонов Музаффар — «Ташметрострой» трестининг 2-тоннель отряди электр пайвандчиси.

Мкртичян Стасик Владимирович — «Ташметрострой» трестининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси электр пайвандчиси.

Мўминов Иброҳим Раҳмонович — «Ташметрострой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси проходкачиси.

Ноздрин Николай Александрович — «Ташметрострой» трестининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси проходкачиси.

Прибитков Николай Федорович — «Ташметрострой» трестининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси проходкачиси.

Риффель Федор Федорович — «Ташметрострой» трестининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси бульдозер машинисти.

Ситников Николай Павлович — «Ташметрострой» трестининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси проходкачиси.

Труфанова Лидия Алексеевна — «Ташметрострой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси кран машинисти.

Шоляк Василий Иванович — «Ташметрострой» тресги автобазасининг автомобиль ҳайдовчиси.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Аминов Бахтиёр Рашидович — В. И. Ленин номидаги Тошкент метрополитенининг электр механиги.

Браверман Мишель-Давид Миндилеевич — «Ташметрострой» трестининг 2-тоннель отряди бош инженери.

Вартпатриков Эдуард Александрович — «Ташметрострой» трестининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси участка бошлиғи.

Ғафуров Қобилжон Ортиқович — «Ташметрострой» трестининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси проходкачиси.

Григорьянц Галина Иосифовна — «Ташметрострой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси сувоқчиси.

Долина Мария Александровна — «Ташметрострой» тресги 2қурилиш-монтаж бошқармаси маркшейдер ишчиси.

Зокиров Одилжон — «Метрогипротранс» институти «Ташметропроект» филиали лойиҳа бош инженери.

Клюев Виктор Васильевич — «Ташметрострой» тресги автобазасининг автомобиль ҳайдовчиси.

Кудрицкая Надежда Егоровна — «Ташметрострой» тресги механизациялаш бошқармасининг бетон қориштирувчи агрегат машинисти.

Никифоров Виктор Игоревич — В. И. Ленин номидаги қурилаётган метрополитен Тошкент дирекциясининг кран машинисти.

Омельченко Александр Филимонович — «Узэлектромонтаж» ихтисослаштирилган тресги Тошкент монтаж бошқармасининг электр монтажчилари бригадири.

Примкулов Баҳодир Бозорович — Ўзбекистон ССР Госснаби бош бошқармаси бўлимининг бошлиғи.

Рибалова Нина Петровна — «Ташметрострой» трестининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси сувоқчиси.

Соколова Людмила Виссарионовна — «Ташметрострой» трестининг 2-тоннель отряди маркшейдер ишчиси.

Сулейманов Рафик Камальевич — «Ташметрострой» тресги автобазасининг автомобиль ҳайдовчиси.

Турсунбоев Баҳодир Анварович — «Ташметрострой» трестининг 2-тоннель отряди изоляцияловчиси.

Хаванович Борис Юрьевич — «Ташметрострой» тресги бош инженерининг ўринбосари.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Обидов Эркин Маъмурович — «Ташметрострой» трестининг 2-тоннель отряди проходкачиси.

Алёшкина Варвара Ивановна — «Ташметрострой» трестининг 2-тоннель отряди сувоқчилари бригадири.

Богоявленская Надежда Петровна — «Ташметрострой» тресги 3-қурилиш-монтаж бошқармасининг кран машинисти.

Богус Айдамир Мадинович — «Узэлектромонтаж» ихтисослаштирилган трестининг Тошкент монтаж бошқармаси электр монтажчилари бригадири.

Бондарева Валентина Николаевна — «Ташметрострой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси бетончиси.

Жуманиёзов Валерий Каримович — «Союзметроспецстрой» бошқармасининг прорабы.

Зангиев Виталий Касполатович — «Ташметрострой» трестининг 2-тоннель отряди проходкачиси.

Қорахонов Саидолим Саидкаримович — «Ташметрострой» трестининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси сувоқчиси.

Крамаренко Михаил Николаевич «Ташметрострой» тресги автобазасининг автомобиль ҳайдовчиси.

Кульсинов Борис Сергеевич — «Ташметрострой» трестининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси электро пайвандчиси.

Қурбонов Носир Наврўзович — «Ташметрострой» трестининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси проходкачиси.

Мирзаев Эргаш — Тошкент областидаги Ғазалкент тошга ишлов бериш комбинати комплекс бригадасининг бошлиғи.

Молчанов Александр Николаевич — «Ташметрострой» тресги ишлаб чиқариш-технология комплектацияси бошқармасининг такелажчиси.

Мусаев Исмат Расулевич «Ташсантехгазмонтаж» трестининг 3-монтаж бошқармаси сантехник слесарлари бригадири.

Петрушен Леонид Федорович — «Ташметрострой» тресги механизациялаш бошқармаси бўлимининг бошлиғи.

Петухов Николай Леонтьевич — «Ташметрострой» тресги автобазаси автомобиль ҳайдовчиларининг бригадири.

Тихонов Сергей Аркадьевич — «Ташметрострой» тресги механизациялаш бошқармасининг монтажчи слесари.

Усмонов Йўлдошхўжа — республика «Узстройиндустрия» саноат бирлашмаси 2-темир-бетон буюмлар заводининг қолипловчиси.

Шилов Владимир Гаврилович — «Ташинжстрой» тресги 1-ихтисослаштирилган бошқармаси қувур ётқизувчиларининг бригадири.

Яшина Людмила Александровна — «Метрогипротранс» институти «Ташметропроект» филиали бўлимининг бошлиғи.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.
Москва, Кремль.
1985 йил, 9 июль.

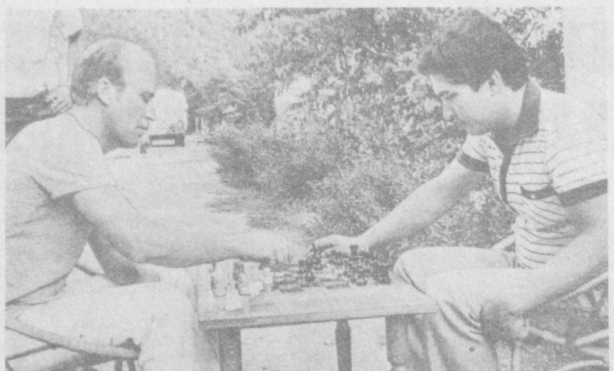

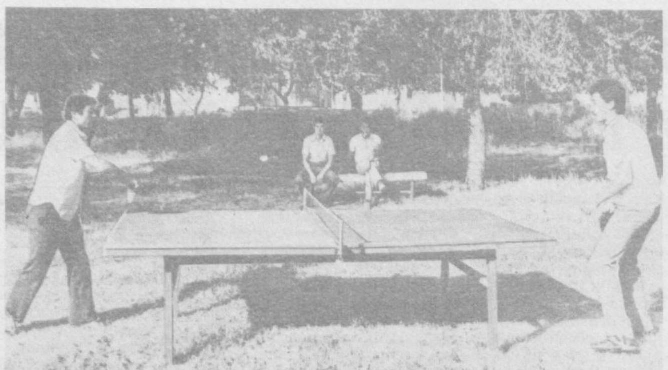

Тошкент денгизи қирғоғида область ёшларининг туризм ва дам олиш маркази ташкил этилди. Бу оромгоҳ 15 гектарлик ўрмонзор ва бутазорларни эгаллаган. Мавсум давомида 2000 дан ортиқ йигит-қиз меҳнат отпускасини ва ёзги каникулни шу ерда ўтказиши мумкин. Улар учун 120 ўринли коттеджлар қурилган, спорт майдончалари ташкил этилган.

Оромгоҳ қурилишида Чирчиқдаги 160-қурилиш тресги, Тошкент политехника институти, Бош универсал магазини комсомол-ёшлари, Пискент шаҳар қишлоқ ҳунар-техника билим юрти талабалари актив қатнашдилар. Ҳозир ёшлар ўзлари қурган туризм ва дам олиш марказида мириқиб ҳордиқ чиқармоқдалар. Суратларда: дам олувчилар шахмат ва теннис тахтаси устида куч синашмоқдалар.

А. Зуфаров фотолари.

ВАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИ ҲАЁТИДАН

«ОҚ ҚАНОТ»НИНГ ПАРВОЗИ

РАЙОН маданият уйи қошида 1970 йили вокал-чолғу ансамблининг ташкил этилиши ҳаваскор санъаткорлар ҳаётида ўзига хос воқеа бўлди. Битта ижодий коллективга бирлашган халқ талантлари санъат сирларини пухта ўрганиш, репертуарларини янги куй ва қўшиқлар билан бойитишга алоҳида аҳамият бера бошладилар. Шу тариқа ансамблнинг томошабинлар ўртасидаги эътибори ошиб борди.

Ёш ижодий коллектив 1971 йилдаёқ дастлабки ютуқни қўлга киритди. Ҳаваскор ижрочилар район ва область миқёсида ўтказилган кўрик-конкурсларда биринчи ўринларни эгаллаб, республика ёшлар фестивалида иштирок этиш шарафига муяссар бўлдилар. Ансамблнинг истеъдодли солистларидан Мавлуда Ойнақулова ва Урбигул Суярбоевалар бу фестивалнинг лауреатлари бўлишди. Кўп ўтмай улар республикамизнинг профессионал коллективларига таклиф этилди. Бу ҳаваскор санъаткорларга билдирилган катта ишонч эди, албатта. Халқ талантларининг бу муваффақиятларида ансамблнинг бадиий раҳбари Собит Налибоевнинг хизматлари катта бўлди.

1975 йилдан бошлаб «Оқ қанот» номини олган вокал-чолғу ансамбли кейинги йилларда ҳам район ва область миқёсида ўтказилиб келинаётган кўрик-конкурсларда фаол иштирок этмоқда. Ҳаваскорлар репертуаридан Совет Иттифоқи халқлари ва чет эл эстрада қўшиқлари мустаҳкам ўрин олган. Санъаткорлар тез-тез районда ўтадиган турли йиғинларда, пахтакор ва чорвадорлар ҳузурида ўзларининг куй-қўшиқлари билан меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатишмоқда.

— Ансамбль қатнашчилари турли касбларда меҳнат қилиш билан бирга санъатга астойдил ихлос қўйган ёшлардир,— дейди ансамблнинг бадиий раҳбари С. Налибоев.— Халқ талантларининг ўз мухлислари ўртасидаги эътиборининг ошишида музика раҳбари Одил Абдуқодиров, солистлардан Қорлибой Абуов, Алишер Юнусов, Салмахон Ойнақулов, Асқар Налибоев, Анора Налибоева, Қаҳрамон Ойнақулов ва бошқа ёшларнинг ижодий изланишлари муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. Асқар ва Анора бадиий ҳаваскорлик коллективларининг «Марҳабо, талантлар». республика телевизион фестивалида муваффақиятли иштирок этишган эди. Улар яқинда Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган бадиий ҳаваскорлик ижодиёти Бутуниттифоқ кўригининг ғолиблари сафидан муносиб ўрин олишди. Албатта, ёш ижрочиларнинг бу катта ютуғи ансамблимизнинг барча қатнашчиларини ниҳоятда қувонтириб юборди...

Ҳа, Ғалаба район маданият уйининг «Оқ қанот» вокал-чолғу ансамбли ҳаваскорларининг тинимсиз изланишлари ўз самарасини бермоқда. Шу кунларда ҳам улар хўжаликларнинг дала шийпонлари ва фермаларида ўз санъатлари билан меҳнат аҳлини янги зафарларга руҳлантирмоқдалар.

Р. ҒАНИЕВ.

САНЪАТ ОЛАМИДА

ҲАММА БАЛЕТЛАРНИ БИЛИБ ОЛАСИЗ

Ўзбекистон ССР халқ артисти, таниқли композитор Алексей Козловский серқуёш республикамизда яшаб, самарали иш олиб борди. Санъаткор ўзининг сермаҳсул ижоди давомида опера ва балет асарлари ҳам яратди. Унинг «Улуғбек», «Тановор» каби саҳна асарлари республикамиз томошабинларига яхши таниш.

Композиторнинг «Тановор» балети ўзбек халқи маданий ҳаётида катта воқеа бўлган эди. Шунинг учун ҳам бу спектакль ҳақида маълумотлар «Совет балети» («Советский балет») справочнигидан муносиб ўрин олди. Мазкур библиографик кўрсаткичи Москвадаги «Советский композитор» нашриёти яқинда кўп нусхада чоп этди.

Совет композиторларининг олтмиш йил ичида яратган энг яхши балет асарлари хусусида бой материаллар берувчи бу нашрда А. Козловскийнинг ижодий ҳаёти ҳам ёритилди. Айни бир вақтда унда истеъдодли композитор Улуғбек Мусаевнинг «Афсоналар водийси» балети ҳақида ҳам батафсил маълумот берилган.

А. АЛИЕВ.

ЁШЛАР ВА СТУДЕНТЛАРНИНГ МОСКВАДА ЎТКАЗИЛАДИГАН XII ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИ ОЛДИДАН

МУШОИРА МАВЗУИ— ТИНЧЛИК

Пойтахтимизнинг А. С. Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғида ёшлар ва студентларнинг Москвада ўтказиладиган XII Жаҳон фестивалига бағишлаб «Она қалби оёққа турса...» мавзуида мушоира кечаси ўтказилди. Кеча Собир Раҳимов район партия комитети ва Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи пропаганда бюросининг ташаббуси билан уюштирилди.

Мушоирани Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, Ҳамза мукофотининг лауреати А. Орипов олиб борди. Унда республикамизнинг таниқли адибалари — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари Эътибор Охунова, Гулчеҳра Нуруллаева, Гулчеҳра Жўраева, Ҳалима Худойбердиева, шоиралардан Нилуфар, Мукаррама Муродова, Кавсар Турдиева ва бошқалар иштирок этиб, ўзларининг тинчлик, меҳнат ва оналик бахтини тараннум этувчи шеърларидан ўқиб бердилар.

Собир Раҳимов районининг ишлаб чиқариш илғорлари, отахон ва онахонлар қатнашган мазкур кечада бутун ер юзидаги оналар қалби оёққа турса дунёда тинчлик барқарор бўлиши, энг эзгу инсоний ғоялар тантана қилиши таъкидланди.

Ф. УСМОНОВА.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ЁШЛАРНИНГ ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИ ШАРАФИГА ХРОНИКАЛЬ-ҲУЖЖАТЛИ ВА ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР

ТЕМАТИК КЎРИГИНИ ЎТКАЗАДИ

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДАГИ
«КОСМОС» КИНОТЕАТРИДА
16—20 июлда — Ирина Родниnанинг ўнинчи чўққиси.
21—24 июлда — Комиссарнинг ворислари.
«ОЛМАЛИҚ» КИНОТЕАТРИДА
21—22 июлда — Ирина Родниnанинг ўнинчи чўққиси.
25—26 июлда — Комиссарнинг ворислари.
БЕКОБОД ШАҲРИДАГИ
«ОКТЯБРЬ» КИНОТЕАТРИДА
16—17 июлда — Сен 17 га тўлганингда...
20—21 июлда — Шимолда яшаш керак.
24—25 июлда — Кунмисан, кун.
26—28 июлда — Кекса Таллиннинг эзгу дамлари.
«ЮБИЛЕЙ» КИНОТЕАТРИДА
18—19 июлда — Сен 17 га тўлганингда...
22—23 июлда — Шимолда яшаш керак.
26—27 июлда — Кунмисан, кун.
28—30 июлда — Кекса Таллиннинг эзгу дамлари.
ТЎЙТЕПА ШАҲРИДАГИ
«ВЛКСМ 40 ЙИЛЛИГИ» КИНОТЕАТРИДА
16—21 июлда — Комсомол.
22—26 июлда — Муз устида дуэт.
ПИСКЕНТ ШАҲРИДАГИ
«ЎзССР 40 ЙИЛЛИГИ» КИНОТЕАТРИДА
16—18 июлда — Бригада.
20—23 июлда — Заброденнинг янги уй тўйлари.
24—27 июлда — Галя.
28—31 июлда — Харламовни эслаб.
ОҲАНГАРОН ШАҲРИДАГИ
«ВОСХОД» КИНОТЕАТРИДА
24—26 июлда — Сизнинг хатингизга жавобан.
28—30 июлда — Комсомол календарига кўра.
ЧИНОЗ ШАҲРИДАГИ
«ВАТАН» КИНОТЕАТРИДА
18—20 июлда — Корчагинчилар.
22—24 июлда — Даъват.
ЧИНОЗ ШАҲРИДАГИ
«ОЛМАЗОР» КИНОТЕАТРИДА
23—24 июлда — Корчагинчилар.
26—30 июлда — Даъват.
ЧИРЧИҚ ШАҲРИДАГИ
«НАВОИЙ» КИНОТЕАТРИДА
16—18 июлда — Тарафдорлар қўл кўтарсин.
19—20 июлда — Бизнинг қизлар ана шунақа.
22—24 июлда — Ҳар пайшанба гулхан.
ЧИРЧИҚ ШАҲРИДАГИ
«ОКТЯБРЬ» КИНОТЕАТРИДА
26—28 июлда — Сизнинг хатингизга жавобан.
29—30 июлда — Мен эса қурувчи бўлишни хоҳлардим.
ҚИБРАЙ ПОСЕЛКАСИДАГИ
«СОЮЗ» КИНОТЕАТРИДА
18—22 июлда — Ернинг ёш хўжайинлари.
23—25 июлда — Махсус топшириқ олган поезд.
БЕКОБОД ШАҲРИДАГИ
«НОДИРА» КИНОТЕАТРИДА
18—20 июлда — Олтин чаналар.
22—25 июлда — Сиз сакрашни севасизми?
26—28 июлда — Уни Хожи Муқон деб аташарди.

16-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги соҳасига мутахассислар тайёрлаш бўйича

1985—1986 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8-синф ҳажмидаги маълумотга эга бўлганлар 3 йиллик ўқишга қуйидаги касблар бўйича қабул қилинадилар: электромонтажчи, электр пайвандчи, иссиқлик асбоб-ускуналарининг ремонти ва эксплуатацияси бўйича электромонтёр, иссиқлик асбоб-ускуналари бўйича слесарь, контроль-ўлчов асбобларини ремонт қилувчи слесарь, буғ қозони ва турбина машинистлари, химиявий анализ бўйича лаборантлар.

Ўқувчилар 3 маҳал иссиқ овқат, кийим-бош, ишлаб чиқариш практикаси даврида пул мукофоти билан таъминланадилар.

Билим юртини тугатганларга ўқувчининг касби ва ўрта маълумот олганлиги тўғрисида диплом берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганларга олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

Шунингдек, ўрта маълумотга эга бўлганлар ва Совет Армияси сафларидан запасга бўшаганлар бир йиллик муддат билан қуйидаги касблар бўйича ўқишга қабул қилинадилар: электромонтажчи, электрпайвандчи, контроль-ўлчов асбобларини ремонт қилувчи слесарь, иссиқлик асбоб-ускуналарини созловчи слесарь, буғ қозони ва турбина машинистлари, химия анализи бўйича лаборантлар.

Ўрта маълумот ҳажмида қабул қилинган ўқувчиларга ойига 30 сўм миқдорида стипендия берилади. Билим юртида барча шарт-шароитлар мавжуд. Бадиий ҳаваскорлик тўгараги, спорт секциялари, кўргазмали қуроллар билан жиҳозланган ўқув кабинетлари, замонавий ётоқхона ўқувчилар хизматида бўлади.

Барча ўқувчилар ишлаб-чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти билан мукофотланадилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тугатганлар олий ўқув юртларига киришда имтиёзларга эга бўладилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат, медицина справкаси (086/У-форма), турар жойидан справка, 4 дона фотосурат (3x4 см), туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (паспорт) ва ҳарбий билет.

Қабул комиссияси якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача ишлайди.

Тошкент шаҳрида яшовчи ўқувчиларга махсус автобуслар хизмат кўрсатади.

Бизнинг адрес: 702169, Тошкент область, Орджоникидзе районн, «ТашГРЭС» посёлкаси: 156, 165 ва «Қибрай-Олой бозори» автобусларининг «ТашГРЭС» посёлкаси» бекати. Телефонлар: 62-12-16, 62-12-51, қўшимча телефонлар: 6-12, 3-18, 6-26.

СПОРТ

«ПАХТАКОР» ИШОНЧНИ ОҚЛАМАДИ

«ПАХТАКОР» футболчилари финал группага кира олмади. Энди тошкентликлар биринчи лигада қолиш ҳуқуқи учун курашни давом эттирадилар.

Умуман тошкентлик футболчиларнинг ўйинлари мухлисларни ранжитмоқда. Саралаш учрашувларининг сўнггисини Волгоград шаҳрида «Ротор» командаси билан ўтказган «Пахтакор» 1:4 ҳисобида мағлубиятга учради ва ўз группасида еттинчи ўринда қолди.

КУБОК УЧРАШУВЛАРИ

◆ РЕСПУБЛИКА кубоги учун биринчи босқич ўйинлари бўлиб ўтди. Буларда қуйидаги натижалар қайд этилди: Тошкентнинг биринчи командаси — Қашқадарё — 6:3, Фарғона — Наманган —2:0, Андижон — Сурхондарё — 2:1, Тошкент области биринчи командаси — Сирдарё — 3:0, Жиззах — Навоий — 3:0, Хоразм — Бухоро — 2:0, Самарқанд — Тошкент области иккинчи командаси — 3:5. Қорақалпоғистон командаси — Тошкентнинг иккинчи командаси билан учрашувга келмаганлиги туфайли мағлуб деб ҳисобланди.

ЁШЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СПОРТ ЎЙИНЛАРИДА

◆ МАМЛАКАТИМИЗНИНГ бир қатор шаҳарларида ёшларнинг Бутуниттифоқ спорт ўйинлари ўтказилмоқда. Ленинградда теннис баҳсларига якун ясалди. 17 команда ўртасида республикамиз вакиллари саккизинчи ўринни олишди.

Минск шаҳрида бўлган гимнастикачилар мусобақасида спорт мастери Марина Николаева учта олтин ва тўртта кумуш медалга сазовор бўлди. Ўзбекистон гимнастикачилари команда ҳисобида тўртинчи ўринни эгаллашди.

Финал группада қатнашаётган чим устида хоккей командамиз биринчи ўйинда Арманистон коллективини 3:0 ҳисобида мағлуб этди. Республикамиз шахматчилари ҳам яхши қатнашмоқдалар. Улар Латвия командасини 5:3 ҳисобида енгишгач, Қирғизистон вакиллари билан бўлган учрашувда 4:1 ҳисобида устунлик қилиб турибдилар. Учта ўйин кечиктирилди.

Футболчиларимиз Севастополь шаҳрида қатнашишмоқда. Улар Ленинград командаси билан бўлган ўйинни 1:1 ҳисобида дуранг натижа билан якунлашди.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

● БОНН. Висбаден шаҳар мажлиси депутатларининг қарори билан Ғарбий Германиядаги Гессен ўлкасининг бош шаҳри ялпи қирғин қуролидан холи зона деб эълон қилинди. Прогресс прессе-агентур ахборот агентлиги шу ҳақда хабар берди.

Шаҳар мажлиси ГФР ҳукумати номига қабул қилган хитобномада уқтириб ўтилганидек, «Висбаден территориясида ядровий, биологик ва химиявий қуролни шунингдек бошқа ҳар қандай турдаги ялпи қирғин воситаларини жойлаштириш, тўплаш ва ташиш тақиқланди».

Қарор Германия социал-демократик партияси ва «кўкатпарварлар» партиясидан сайланган депутатларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинди.

● ҚОҲИРА. Миср пойтахтида шаҳарни ободонлаштириш кампанияси бошланди. Қоҳира аҳолисидан ўн минглаб кишилар турар-жой кварталларини кўкаламзорлаштириш, кўча ва майдонларни тартибга келтириш билан бирга Нил ва унинг соҳилларини балчиқ ҳамда саноат чиқитларидан тозалаш ишларида ҳам қатнашдилар.

Ҳукумат қарорига биноан шу йилнинг ўзидагина бу мақсадларга 25 миллион миср фунти ажратилган. Шу пулнинг 5 миллион фунти замонавий тозалаш машиналари ва ускуналари сотиб олишга сарфланади. Газеталар Қоҳира губернаторининг кейинги қарорлари тўғрисида хабар қилмоқда. Ана шу қарорлар жумладан ахлат уюмлари ҳосил қилишни, уйлар ва фонарларга эълонлар ёпиштиришни тақиқлайди.

Пойтахтнинг муниципал маъмурлари шаҳар муҳитини муҳофаза қилишнинг янги формаларини изламоқдалар. Масалан, шаҳарнинг энг саранжом-саришта жойи учун конкурс ўтказилиши эълон қилинди. Ғолибларни қимматбаҳо совринлар кутмоқда.

● ДЕҲЛИ. Ҳар куни етти минг киши Деҳлининг соя-салқин кўчаси — Сафдаржанг—Роудга келиб, ҳинд халқининг шонли қизи Индира Гандига чуқур ҳурмат ва меҳр-муҳаббат изҳор этмоқда. Ҳиндистоннинг экономика ва илм-фан соҳасида эришган талайгина муваффақиятлари, республиканинг обрў-эътибори ўсиб мустаҳкамланганлиги Индира Ганди номи билан боғлиқ. Унинг собиқ қароргоҳи биносида яқинда очилган мемориал пойтахтдаги асосий диққатга сазовор жойларнинг бири бўлиб қолди.

Ҳозир Индира Ганди мемориали кенгайтирилмоқда. Индира Ганди фаолияти билан боғлиқ янги-янги экспонатлар уй-музей экспозициясига муттасил қўшилиб турибди.

(ТАСС, 15 июль).

◆ АҚШ билан Япония ўртасидаги ҳарбий ҳамкорлик кучайиб бораётганлиги Осиёдаги бу мамлакат меҳнаткашларида жиддий ташвиш туғдирмоқда. Милитаристик сиёсат қандай фожиали оқибатларга олиб келиши мумкинлигини суратдаги ушбу бронза ҳайкали ҳам эслатиб турипти. У АҚШ қўшинларининг навбатдаги ҳарбий машқлари ўтказилаётган пайтда Америка қирувчи самолётининг Иокогама шаҳрига қулаб тушиши натижасида ҳалок бўлган япон аёли ва унинг икки боласи хотирасига ўрнатилган.

◆ РИМ. Бу ерда урушга қарши оммавий намойиш бўлиб ўтди. Унда Италия турли шаҳарларининг вакиллари, ёшлар, сиёсий арбоблар, касаба союз, демократик ташкилотлар активлари иштирок этдилар. Намойиш қатнашчилари мамлакат милитарлаштирилишига қарши қатъий норозилик билдирдилар. «Фамилья кристиана» журналидан олинган ушбу суратда намойишнинг ёш қатнашчиси тасвирланган. У «Менга тинчликда ўсиб-улғайиш имконини беринг!» деган ёзувни орқасига боғлаб олган.

ТАСС фотолари.

ОММАВИЙ НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

ХАРАРЕ, 15 июль. ТАСС. Йоханнесбург яқинидаги Катлехонг шаҳарчасида 26 яшар африкалик аёл Перл Ньембени дафн этиш маросими ирқчиларнинг бедодлигига қарши оммавий норозилик намойишига айланиб кетди. Бу аёлни ишга кетаётганида йўлда полиция бронетранспортёри уриб кетган эди. Ана шу бронетранспортёр навбатдаги жазо операциясида қатнашганди. Мотам маросими қатнашчиларига қарши «тартибсизликларга қарши курашувчи кучлар» деб аталган махсус отрядлар ташланди, улар кўздан ёш оқизадиган газ ва ўт очиш қуролини ишга солдилар. Бир неча киши қаттиқ жароҳатланди, шулардан икки кишининг аҳволи жуда танг. Ўтган икки кун ичида Кап ва Трансвааль вилоятларида намойишчиларни тарқатиш чоғида африкаликлардан камида уч киши ўлдирилган, ўнлаб киши майиб бўлган.

Айни вақтда ирқчиликка қарши оммавий ташкилотларнинг раҳбарлари ва оддий аъзолари қамоққа олинмоқда. Жанубий Африка матбуотининг хабарларига кўра ўтган кунлар мобайнидагина охранка агентлари апартеидга қарши 12 курашчини ҳибсга олдилар.

ҲАЁТ НОРМАЛЛАШДИ

КОНАКРИ, 15 июль. ТАСС мухбири В. Павлов хабар қилади: Диарра Траоре бошчилигидаги фитначилар группасининг давлат тўнтариши қилиш йўлидаги уриниши бостирилгандан кейин Конакридаги ҳаёт нормал изга тушди. Пойтахт аэропорти ўз ишини яна тўла ҳажмда бошлаб юборди. 5 июль куни жорий этилган комендантлик соати бекор қилинди. Миллий тикланиш ҳарбий комитети ва республика ҳукумати аҳолини интизом ва ҳушёрликни сақлашга, жамоат осойишталиги ва ҳуқуқ-тартиботни қўпоришга қаратилган ҳар қандай ҳаракатларга қатъиян чек қўйишга даъват этдилар.

Миллий тикланиш ҳарбий комитети билан республика ҳукумати номига келаётган кўпдан-кўп телеграммаларда корхоналар ва муассасаларнинг коллективлари, армия бўлинмалари Гвинея раҳбарларини қўллаб- қувватлаётганликларини изҳор этмоқдалар. Радио эшиттиришлари ва телевидение кўрсатувларида миллий бирликни бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, мамлакатда қабилалараро адоватни чиқариш йўлидаги уринишларга чек қўйиш зарурлиги таъкидланмоқда.

Редактор Н. НАСИМОВ.

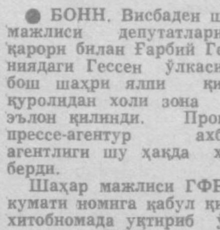

ТВ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Телеспектакль. 12.40— Концерт. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — «Васек Трубачев ва унинг ўртоқлари». Фильм 17.25 — Ҳужжатли фильм. 17.55 — «Стадион ҳамма учун». 18.25 — Экологик кундалик. 18.45 — «Инсон ва қонун». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Мультфильмлар. 9.40 — «Ядро хавфига барҳам берайлик». 20.40 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 Концерт. 23.30 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.45 — «Авлодлар». Бадиий фильм. 1-серия. 11.00 — География. 11.30 — Дебют. 12.00 — Шахмат мактаби. 12.30 — Француз тили. 13.00 — «Кўҳна қалъа». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 14.55 — «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». 15.35 — Л. Бетховен. 1-симфония. 16.05 — Илмий-оммабоп фильм. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «16 ёшгача ва ундан катталар». 19.30 — Сув чанғи спорти. Халқаро мусобақалар. 20.00 — Мультфильмлар. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Социалистик мамлакатлар дўстлик кубоги. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Время». 22.00 — «Авлодлар». Бадиий фильм. 2-серия. 23.00 — Футбол. «Динамо» (Тб) — «Жальгирис».

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.25 — «Кичик қочоқ». Бадиий фильм. 12.10 — Концерт. 12.55 — Болалар учун фильм. 13.25 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильмлар. 18.40 — «Болалигим — қувончим менинг». 19.00 — «Абитуриент-85». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Ўз ишининг устаси. 20.00 — «Ичан-қалъа». 20.20 — Мультфильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Эстрадага йўл. 21.30— Время. 22.00 — «Кундузги сеансга иккита билет». Бадиий фильм. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.25— Москва-II. 18.25 — Телефильм. 18.35 — «Абитуриент-85». 19.00 — Дам олиш маршрутлари бўйлаб. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.25 — «Қутлуғ қон». Видеофильм. 1-қисм. 21.30 — МОСКВА-II.

Тошкент область партия комитети аппарати, партия ва касаба союз ташкилотлари область партия комитетининг транспорт ва алоқа бўлими мудири И. И. Федориновга онаси

АГАФЬЯ ФЕДОРОВНА ФЕДОРИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари— 335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши— 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 337010, 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда —325553; совет қурилиши—325645; маданият—325767; ахборот ва спорт —337010, 325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар ҳамда ҳарбий ватанпарварлик —325556; редакция бўйича тунги навбатчи —334808, 325353.